Браты М. і Г. Гарэцкія.

МАСКОЎСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК.

ВЫДАНЬНЕ II.

(З папраўкамі і вялікімі дадаткамі).

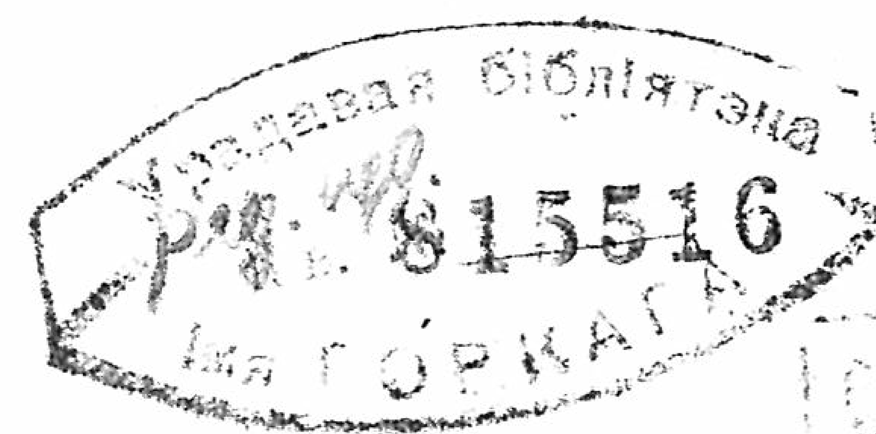

Вільня — 1920 г.

Wydawiectwo U. Znamierouskaha.

З прадмовы да I выданьня.

Прыраджоная пашана і любоў да роднае мовы, з якой, як тых выдатных у славеснасьці кніжнай старадаўных беларусаў, так і цяпер нас, невялічкіх, „бог на сьвет пусьціў“, вымагала, каб кожнае славечка хатняе ўсмакавалі дый уцямілі як мае быць і выпісалі-бы на паперы дабрачынна.

Але завірушнае жыцьцё. агульнае, сусьветнае разбурэньне нашага часу, насунуўшы быццам злая, пяруністая хмара, нішчыць патрэбы духа і гняцець дбаньнем аб кавалак хлеба; а праз недахват часу і брак грошы — не даець магчымасьці выкладаць і друкаваць кніжкі.

Зьнібеець сэрца за розныя падзеі і да працы гукаець, бо ўсякая наша бава і маруда надаюць сораму ад іншых народаў і нясуць кару — сканаьньне мовы бацькаўскае, ці, казаў той, душы беларускае; хаця-ж уціскі нязьлічоныя мы вытрывалі, і ўжо здавалася, што й сонца ў вакоццa блісьнула.

„Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб ня ўмерлі! “— загадаў наш пясьняр, нябожчык Мацей Бурачок (1840—1900).

Дзеля таго і мы па свайму простаму разуменьню, ня маючы адукацыі філёлёгічнай, для якой на Беларусі аджа унівэрсітэту няма, адно — слухаючы свайго вуха і не зважаючы надта на тое, ці хто хваліць, ці хто ганіць будзе,—выкладалі жменю цікавейшых слоў к патрэбе і на добрае ўжываньне маладым адраджоным братом, што памаскоўску чытаць-пісаць умеюць, а пабеларуску няцца хочуць.

М. і Г. Г.

Смаленск,
31 красавіка 1918 г.

Прадмова да II выданьня.

Гэты невялічкі зборнік слоў спадзяецца на знаёмства чытаньніка з важнейшымі асаблівасьцямі беларускае мовы. Дзеля таго ён не зьмяшчаець слоў, што ў сваіх асновах зусім ці надта падобныя ў абедзьвюх мовах і што маюць розьніцу толькі ў склонах ці ў спражэньнях. Ня зьмешчаны ў ім таксама словы для аб-

стракцыйных разуменьняў, узятыя ў маскоўскую літэратуру з агульна эўропэйскага ўжываньня, бо найчасьцей яны ёсьць і ў беларускай мове, толькі вымаўляюцца на свой лад.

Слоўнічак ня толькі падказуець беларускае слова прызвычаеным да маскоўшчыны: ён, апрача гэтага, спатрэбіцца такому беларусу, каторы чытаець памаскоўску, ды ня кожнае слова так добра разумееь, як пасвойму.

М. і Г. Г.

Вільня,
11 жніўня 1920 г.

А

август — жнівень
агонизировать — трудзіцца канаючы, канаць
ад — пекла
адскій — пякельны
аз (славянск.) — я
азарт — газард, рызыка
азартно — газардоўна, рызыкуючы
азбука — абэцэда, азбука, лемантар
азям — сярмяга
аист — бусел, буўцян
актриса — акторка
алкать — прагнуць
аллеи — прысады
алмаз — дыямант
алчность — прагавітасьць
алый — румяны, чырвоны
аляповато — наляпаўшы абы-як, лапезна
амбар — клець, сьвіран, магазын
амбарщик — магазыньнік
амвоп — амбона
ан — аж
ангел — анёл, анел
анекдот — анагдот, жарт
антипатія—антыпатыя, няласка, няпрыхільнасьць

анютины глазки (цвѣток)—браткі, залатуха
апатія—апатыя, апешаласьць, нячуласьць
аплодировать — аплядыраваць; плёскаць (у ладкі)
аплодисменты — воплескі
апрѣль — красавік
арбуз — кавун
аренда — ранда
арендатор — рандатар, пасэсар
арестовать — арыштаваць
артель — хаўрус работнікаў, сябрына
артист —артыста, мастак
артистка — мастачка
аукать—гукаць, клікаць, гойкаць
ах — ах, ай, агу, авохці, авой
ахинея — лухта, бязглузьдзіца

Б

ба!—га! аво!
бабушка—баба, бабулька
багровый—барвяны, барвісты
багульник—багун
базар—торг, рынак, кірмаш
балагурить—чмуціць, скаліць зубы, вышчарацца
балалайка—балабайка
балка—балька; роў
баловать—патворыць
баловень—пястун, патвора
баловник—патворшчык
баня—лазьня
барин—пан

бархат—аксаміт, мошаст
бархатный—аксамітны, машастовы
барщина—паншчына, прыгон
барыня—паня
барышня—паненка, панна
баснословный—баечны
басня—байка
бастовать—баставаць, штрайкаваць
баул—куфэр, скрыначка, лазобка, пушка, пушанка
бахрома—махры
башмак—бацінак, боцік, барлёч
башня—вежа
баюкать—байкать, калыхаць
бдительность—дбайнасьць
бедро—сьцягно, бядро
безводный овраг—сухі роў, сухадол
безвозвратный—неўзваротны, бяззыскны
безвозмездный—дармавы, бясплатны
безвредный—няшкодны
безвременно—без пары, бясчасна
безграмотный—малапісьменны
бездарный—няздольны, нядатны
бездѣйствіе—бязьдзеяньне
бездѣйствовать—бязьдзеяць
бездѣлица—бязмальнасьць, драбніца
бездѣлье—дзяньгубства, няма чаго рабіць
бездѣльник—нягоднік, латруга, баглай
бездѣльничанье — гультайства, баглайства, дзяньгубства
бездна—бяздоньне
бездорожье—растаропіца, бездарожжа
безжизненный—спруцянелы, абмярцьвелы
беззаботный—бесклапотны, няруплівы

беззащитный—безбаронны
безконечный—бясконцы
безкорыстный—безынтарасоўны
безмолвный—бязмоўны
безмѣрный—нязьмерны
безмятежный—упакойны, ціхамірны
безнадежный—безнадзейны
безнравственный—нясумленны
безобидный—бязуразны, някрыўдны
безобразіе—безабразьзе
безопасность—бясьпечнасьць, бясьпека
безостановочно—бязупынна
безответный—безадказны, безадмоўны
безответственный — неадказны, безадпаведны
безотлагательный — неадкладны, неадвалочны
безотрадный—бязрадасны, безадхланны
безпамятство—няпрытомнасьць
безошибочно — бясхібна, безпамылкова, непамыльна
безпечный—гуляка, бесклапотны, нярупатлівы, нядбалы
безплатный—дармавы, бяз грошы, бясплатны
безплодный—бясплодны
безповоротно—беспаўротна
безподобный—каторы ня маець да сябе падобных
безпокоить—турбаваць, не даваць пакою, непакоіць
безпокойный—непакойны
безпокойство—неспакой, клопат, турбацыя, амбарас

безполезный—бескарысны
безпорочный—беззавадны, беззаганны
безпорядок—непарадак, бязладзьдзе, куламеса, рагаза
безпощадный—бязьлітасны, бязьміласны
безпредѣльный—бязьмежны
безпрекословно—бесьпярэчна
безпрепятственно—бесьперашкодна
безпрерывный—бязупынны
безпріютный—бяспрытульны
безпристрастный—бесстаронні
безпросыпу—бяспроспы
безслѣдный—бясьсьледны
безпутный человѣк—абузьнік
безсиліе—нязмога
безсловесный—бязмоўны, бясслоўны
безсмертный—няўмірушчы
безсмертник—цьмен жоўты (раст.)
безсмысленный—бязглузды, безгаловы
безсовѣстный—нясумленны
безсонница—бяссоннасьць
безстрастно—бязуважна
безстыдный—бясстыдны, няўстыдны
безубыточно—бяззгубна
безукоризненно—бездакорна
безуміе—шал
безумно желать — прагнуть, шалець ад жаданьня
безумолчно—бязусьцішна
безусловный—бязумоўны
безуспѣшный—каторы ня маець пасьпеху
безустали—бязустаньня
безутѣшный — каторы ня маець уцехі, беспатольны

безцеремонно—безмалімонна
безчеловѣчный—нялюдзкі
безчестіе—зьнявага
безчисленный—нязьлічоны
безчувственный—нячулы
бережливый—сьціплы, нерасхадовы, ашчадны
беременность—цiжарнасьць, бярэменасьць
берлога—мярлога
бесѣда—гутарка, размова, бясeда
бесѣдовать—гутарыць, гаманіць, размаўляць, бяседаваць
біеніе сердца—тыханьне, біцьцё сэрца
биржа—гельда
битва—біцьцё, бітва
благо—добра; усё добрае
благодарить—дзякаваць
благодарность—удзячнасьць, падзяка
благодарный—удзячны
благодѣяніе—дабрадзеяньне, дабрачын
благополучіе—добры стан, дабрабыт
благопріятный—спагадны, спрыяйны
благословлять—бласлаўляць
благоустройство—добры парадак
благость—добрасьць
блекнуть—марнець
блеск—бліск
блестѣть—блішчэць, зіхацець
ближний—блізкі, бліжэйшы
близ—ля, вокал, блізка ля чаго
блуждать—блудзіць
блѣдный—бледы, зьбялелы
блюдечко—іслодак
богатство—багацьце

богатый—багаты, заможны
богатырь—асілак, волат
богач—багатыр
богобоязненно—багабоязна
богородская трава—чабор
бодать—босьціся
бойня—разьніца
боковой—убочны
болиголов—блёкат
болт—шкворань
болтать—базыкаць, балбатаць, баўтаць
болтун—базыкала, болбат, баўтун
больно—баліць, боляча
болѣзненность—хваравітасьць
болѣзнь—хворасьць
больной—хворы
большинство—большасьць, вялікшасьць
большой—вялікі
бормотать—марматаць
бороновать—скарадзіць
бороться—змагацца, дужацца, ходацца, борыцца, тузацца
борьба—барацьба, змаганьне, дужаньне, ходаньне, борыньне
босиком—басанож
бочар—бондар
боязливый—палахлівы, пужлівы, боязны
брак—шлюб, вянец
бранить—сварыцца (на каго), лаяць
бревна—бярвеньне, бёрны
бревно—бярно
бредить—брэдзіць, трызьніць
брезгать—грэбаваць, брыдзіцца
бренчать—брынкаць

бритва—брытва, галяк
брить—галіць
бровь—броў, брыво
бродить—бадзяцца, басьцяцца, брадзіць
бродяга—бадзяка, хадзяка
бросать—барсаць, кідаць
брязать—бразкаць
бугор—вурган, узгорак
будильник—будзька
будто—быццам, быдта, нібыта, мэрам
будущее,-щность—будучае,-чыня
буква—літара
булавка—шпілька
булочная—пякарня
бумага--папера
бумазея—мульт
бунтовщик—бунтаўнік
бурав—сьвердзел, сьвідар
буря—бура
бусы—каралі
бутылка—пляшка, бутэлька
быстрота—быстрыня, шыбкасьць, шпаркасьць, хуткасьць
быстрый—шпаркі, быстры (ручай), шыбкі, хуткі
бѣгом—угрунь
бѣда—бяда
бѣдность—убожства, беднасьць, худаба, маламожнасьць
бѣдняга—небарака, бядак, гарун, бядуля
бѣдствовать—гараваць
бѣлена—дурнап'ян
бѣлка—вавёрка
бѣлоус—сівец (раст.)

бѣлье—бялізна, хусьце, плацьце
бѣситься—шалець
бѣсноваться — халераваць, з галавы схадзіць
бѣшеный—шалёны

В

важно—паважна, самавіта, важна
важность—паважнасьць
валик—валец
валандаться—рабіць і хадзіць абы-як, пагультайску
валять--валіць (шапаваліць)
варежка—сподка
варварство—дзікасьць
варенье—варэньне, канфітуры
василек—валошка, васілёк
вассал—валадар, залежны ад дужэйшага валадара
вблизи—у блізкасьці, недалёчка
введеніе—уступ, прадмова, увядзеньне
ввергнуть—урынуць, укінуць, упіхнуць
вверх—угару, дагары
вверху—угары, на гарэ
ввозить—завазіць, ўвазіць
ввоз—завоз, ўвоз
вглубь—углыбкі
вглядываться—углядацца, ўазірцца
вгору—падгару
вготовности—ўпагатове
вдвое—ўдвойчы
вдвоем—удвох, удвух, удваіх, удзьвюх
вдлину—удоўжкі

вдоль—усьцяж
вдохновеніе—натхненьне
вдохновить—натхніць
вдруг—раптам
вдыхать—удыхаць, уцягаваць дыханьнем
веденіе—правод, правядзеньне, вядзеньне
ведрено—ядрана
вездѣ—усюдых, скрозь, абы-дзе
великан—волат, надта вялікі, вялізазны
великодушіе — велькадушша, характво душы
великодушный—велькадушны
великолѣпный—велькапышны
величество—вялікасьць
величина—велькасьць, велічыня
вереск—верас
вернуть—аддаць назад, вярнуць
верстать—ламаць (нумар газэты ў друкарні); даганяць да патрэбы посьле страчанага (у часе, у рабоце), наганяць лішак
вертел—сьпічак, вожах, важашок
вертушка—круцелка
вертѣть—круціць
верхній—вышні
верховный—найвышэйшы, навышні
верхом—конна, верхам
верхушка—верхавіна, макушка
веселіе—вясёласьць, радасьць
весенній—веснавы
весь—увесь
вести знакомство—знацца
весьма—вельмі
ветошка—вехцік

ветхій—вельмі стары
ветхій завѣт—стары закон
ветхозавѣтный—старазаконны
ветчина—шынка, кумпяк
вечеринка—ігрышча
вещество—матэрыя, субстанцыя
вещь—рэч
взаимный—узаемны
взапуски—навыперадкі, уперагоны
взамѣн—наадмен
взбалтывать — узьмешываць, скаламучываць
взбираться—узьлязаць, ўдабацца
взволнованный—узрушаны
взвѣшивать—узважываць
взгляд—пагляд
вздор—лухта
вздорожаніе—уздаражэньне
вздрагивать—здрыгацца
взимать—браць, спаганяць (падаткі)
взнуздать—закілзаць, абратаць, замуздаць
взор—зрок
взрослый—дарослы
взрыв—выбух
взъерошенный — з наежанымі, склычанымі валасамі, ускалмачаны
взывать—заклікаць
взысканіе—пазысканьне, спагнаньне
взыскивать—спаганяць, пазысківаць
взятіе—узяцьце
взятка—датка, хабар
видно—відаць, відно
видный—відны, самавіты
вид—від, відаль; аблічча

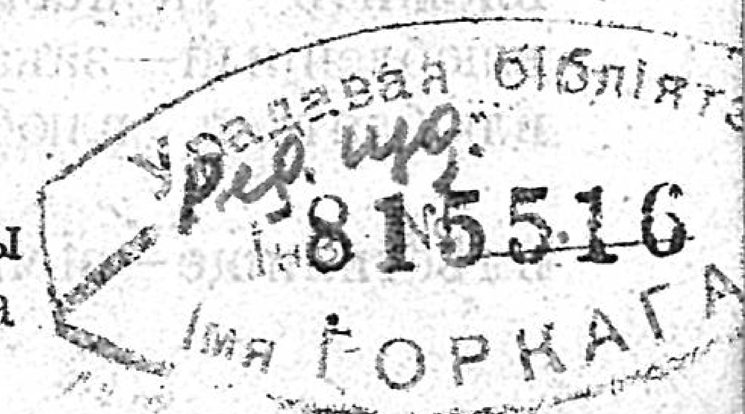

визжать — скігатаць, вішчэць, сквіліць
верашчэць
вилка—вілачкі
винить—вінаваціць
виновник—вінаваты, вінавайца
винокуренный завод—провар
виноторговец—гарэлашнік, гаспадар крамы з віном
винтовка—вінтавая стрэльба
висѣлица—шыбельніца
вихрь—віхор
вкладывать—укладаць
вклеивать—уклеіваць, улеплівадь
включительно—ўключна
вкратцѣ—ўкароткасьці
вкусный—смашны
вкус—смак
вкушать—каштаваць, смакаваць
влага —жыжка
влажность—волкасьць, вільготнасьць
владыка—валадар, ўладыка
владѣлец—валадар, валаданьнік
владѣть—валадаць
властвовать—панаваць, валадаць
властелин—ўладыка, валадар, пан
власть—ўлада
влеченіе—захапляньне, цяга
вліяніе—уплыў
вліять—уплываць
вложить—укласьці
влюбленный—закаханы
влюбляться, влюбиться — любіцца, улюбіцца
вмѣстилище—зьмяшчаньне, склад

вмѣсто—замест
вмѣстѣ—сумесна, умесьце, разам
вначалѣ—напачатку
внезапно—зьнянацку, зьняцейку
внизу—унізе, насподзе, падыспoдам
вниз—унізі, наспод
вниманіе—увага, уважнасьць
вновь—зноў, нанова
внутренній—нутраны
внутренности—лантухі, шлуньне
внутренность—пасяродак
внутри—унутры, упасяродку
внушеніе — намаўляньне, укладаньне ў галаву, натханьне
внѣ—звонку, надварэ, за
внѣдрять—укараняць, учамяраць
внѣдряться—укараняцца, учамярацца
внѣшній—знадворны, выглядны
внѣшность—выгляд
вовлечь—уцягнуць, захапіць, залучыць
вовремя—у самы час, у пару
вовсе—зусім, суздром
водворять—усяляць, ўправаджаць, умяшчаць
водка—гарэлка
водный—вадзяны
водобоязнь—шалёная хвароба
водоворот—вірок, круцізна
водопад—вадаспад
водружать—узнасіць, паднімаць і ставіць
водянистый—вадкі
военноплѣнный—вайсковы палонны
военный—ваенны, вайсковы
вождь—правадыр

вожжи—лейцы, вожкі
возбуждать—узбуджаць, пабуджаць
возврат—паварот, паваротка
возвращеніе—варочаньне
возвращать,-тить—варочаць,—вярнуць
возвращеніе—узварот
возвышать—узвышаць
возвышеніе—узвышаньне; высакосьць
возвѣщать—агалашаць
возвѣщеніе—агалашэньне
возглас—узгалос
возглашать—прагалашаць
возгривец—смаркач
воздержаніе—узьдзяржаньне, сьціпласьць
воздух—паветра
воздушный—паветраны
воздѣйствіе—уздзеіньне
воздѣлывать—урабляць
воззваніе—узваньне, заклік, адозва
воззрѣніе—духоўны пагляд
возлѣ—ля, каля, вокал
возлюбленный—улюблёны
возмездіе—плата, нагарада
возможность—магчымасьць
возмужалый—узмужалы, памужнелы
возмутительный—каламутны, абураючы
возмущать—каламуціць, абураць, узмучаць
возмущеніе — узмушчэньне, паўстаньне, абурэньне
возмѣщать—узьмяшчаць
возмѣщеніе—узьмяшчэньне
вознаграждать—узнагараджаць
вознагражденіе—узнагараджэньне

Вознесеніе Господне—Ушэсьце
возникать—узьнікаць, паўставаць
возносить—узнасіць, паднасіць, выслаўляць
возобновленіе—аднаўленьне
возобновлять—аднаўляць
возражать—пярэчыць, казаць наўпроці
возрожденіе—адраджэньне
возрастать—узрастаць
возраст—век, узрост
возставать—паўставаць
возстаніе—паўстаньне
возстановленіе—адбудова
вой—выцьцё, вык
воинственный—ваяўнічы
воин—ваяка, вой
войлок—лямец
вокруг—наўкол
волк—воўк
волна—хваля, вал (невялікі, дробны, зыбкі); воўна
волненіе—зыбаньне; узрушэньне
волнистый—зыбісты
волновать,-ся—узрушаць,-цца; зыбаць,-цца
волокита—дзявошнік, бабнік, валацуга; цыганіна
волочить—цягаць, валачыць
волчок—турок
волшебник—чараўнік, вядзьмак, чарадзей
волшебство—чарадзейства, вядзьмарства, чараўніцтва
волынка—дуда
вольничать—сваволіць, распуставаць

вольноопредѣляющійся — вольнапісаны самахотнік
вонь—сморад
вонять—сьмярдзець, тухлець, тухнуць
воображать—уваабражаць
воображеніе—уваабражэньне
вообще—агулам, наагул, агульна
воодушевлять—паддаваць духу, запалу
вооружать—узбраяць, варужаць
вооруженіе—узбраеньне, варужэньне
во-первых—насамперш, папершаму
воплощеніе—уплашчэньне
вопль—плак, выцьцё, сквіл, скогат
вопить—выць, скагатаць
вопреки—наўпрэкі
вопрос—пытаньне
вопросительный знак—пытальнік
вор—злодзей
воробей—верабей
воровать—красьці, займацца зладзействам
воровка—зладзейка
воровство—зладзейства
воронка—лейка
воронкообразный—лейкаваты
ворон—крук, крумкач, груган
воротник—каўнер
ворох—стос, груд
ворчать—бурчэць
восклицаніе—кліч, ускліканьне
восклицать—клікаць
воскресенье—нядзеля
воскресный—нядзельны
воспаленіе—запаленьне
воспитаніе—узгадаваньне

воспитанник—гадунец
воспитатель—узгадаваньнік
воспитывать—гадаваць
воспользоваться—скарыстаць
воспоминаніе—успамін, згадка
воспрепятствовать—перашкодзіць, запярэчыць
воспрещать—забараняць
воспріимчивый—успрыімны
воспріятіе—успрыйманьне
восток—усход
восторг—нязвычайнае задаваленьне
восторженный—захоплены нязвычайным задаваленьнем
восточный—усходні
востребованіе—устрэбаваньне
восхвалять—усхваляць
восхитительный—нязвычайна вабны, харошы
восхищать—захопліваць чароўнасьцю
восхищеніе—захапленьне прынаднасьцю
восход—усход
восьмой—восьмы
вот—вось, во
воцариться—запанаваць, загаспадарстваваць
вошь—вошына, вош
впадина—нізіна, упадзіна
впервые—у першы раз, наўперш
впереди—сьпераду
вперед—наперад
впечатлѣніе—ўражаньне
вплавь—уплаў, плаўмя, уплынь
вплоть—аж да, аж па

вполнѣ—ўпоўне, суздром
впопыхах—ў пасьпеху, хапаўшыся
впору—у пару, угадна, часам
впрочем—ўрэшце, адылі, ану
впятеро—ўпяцёра
враг—вораг, непрыяцель, злосьнік
вражда—непрыязьнь, варожасьць, злоснасьць
враждебный—варожы, няпрыязны
враждовать—быць у злосьці, у злабе, у сварцы, ворагам, злосьнікам
вражескій—злосьніцкі, непрыяцельскі
вразумлять—навучаць розуму
врасплох—зьнецяйку
врать—маніць, брахаць, ілгаць
врачебный—лекарскі
врачевать—лячыць
вращать—крўціць, варочаць
вредить—шкодзіць
вредный—шкодны
вред—шкода, страта
временный—тымчасовы, часовы
время—час, пара, верамя
времяпрепровожденіе—баўка часу
врожденный—прыраджоны, ураджоны
врозь—паасобку
врун—манюка, мань, брахун
вручать—уручаць
вряд-ли—бадай не, наўдачу, наўдаку
всадник—коньнік, вершнік
всевышній—найвысшы, найвышэйшы
всегда—заўсёгды, усягды, заўжды
вселенная—ўсяленная, ўвесь сьвет

всемилостивѣйшій — найласкавейшы, міласьлівейшы
всемірный—сусьветны
всемогущій—ўсемагутны
всеобщій—ўсеагульны
всепресвѣтлѣйшій—найясьнейшы
всепрощеніе—амністыя, ўседараваньне
всецѣло—суцэль, суцэльна
вскачь—ўскок, наўскач
вскипѣть—закіпець
всклочить—склычыць
вскользь—зьлёгку даткнуўшыся, ледзьва крануўшы
вскорѣ—ускорасьці, хутка
вскрывать—адчыняць, раскрываць
вслух—у голас, голасна, услух
вслушиваться—услухавацца
вслѣдствіе—сьледам чаго, дзеля чаго, зачым
всматриваться—углядацца
вспахивать—узораваць
вспоминать—спамінаць, уздумываць
вспомогательный—успаможны
вспомоществованіе — дапамога, успамажэньне
вспотѣть—упацець, уваўрэць
вспылить—абурыцца, запыліцца, раптам загневацца
вспыльчивость—раптоўны гнеў, гнеўны пыл, запальчывасьць, апрысклівасьць, газард
вспыльчивый—запальчывы, апрысклівы, газардоўны
вспыхнуть—запаліцца, загарэцца

вспять—назад, па старым сьляду
встарину, встарь — калісь, у даўніну, у старыну, удаўне
встрѣча—сустрэча, спатканьне
встрѣчать—спатыкаць, сустракаць
встряхивать—страхацца
вступленіе—ўступ
всхлипывать—хліпаць
всходы—рунь
всюду—усюдых, скрозь; абы-дзе
всякій—усякі, усялякі, абы-хто, кожны
всячески—усялякім способам
всяческій—усялякі, размаіты
вталкивать—ўпіхаць
втаскивать—усьцягіваць
втихомолку—ціхачом, паціхеньку, уцішку
втолкать—ўпіхаць
вторгаться—утаргацца
вторженіе—ўтарганьне
вторично—паўторна
второпях—у пасьпешцы
вторник—аўторак
второй—другі
втроем—утраіх, утрох
втупе—задарма
втупик—станьгом
входить—уваходзіць
вход—уваход
вчера—учора
вчерашній—учорашні
вширину—ушыркі
вы—вы, васпан, вашэця
выбрасывать—выкідаць
вывертывать—выкручываць

вывихнуть—зьвіхнуць
вывѣска—вывеска, шыльд, табліца, табель
выгибать—выгінаць
выглядывать—выглядаць
выговаривать—вымаўляць
выгодно—карысна, пажытачна
выдавливать—выпіскаць
выдача—выдаваньне
выдающійся—выдатны
выдвигать—высуваць
выдвижной ящик—шуфляда
выдергивать—выдзіраць
выдѣлывать—выраблянь
выжигать—выпаліваць
выжидать—рымсьціць
выздоравливать—лепшаць, здаравець, дужаць, ачуніваць
вызывать—выклікаць, выгукаць
выигрывать—выгуліваць, карыстаць
выигрыш—выйгранка
выкидываць—скідаць, выкідаць
выкидыш—скідыш
выключать—вымыкаць, вылучаць
вымазать—выпацкаць, вышмараваць, обмазаць
выманить—вымантачыць
вымогательство—вымаганьне з прынукаю
вынимать—выймаць
вынуждать—змушаць, прынукаць, вынуджаць
выписка—выпіс
выплевывать—выплюваць
выполненіе—спаўненьне
выпрыгивать—выскаківаць

выпуклость—выпукласьць
выпускной—выпушчальны
выраженіе—выраз, выражэньне
выразительный—выразны, выразьлівы
вырожденіе—выраджэньне, звод
вырубать—высякаць
высасывать—высмактываць, выссаваць
высиживать—выседжываць
высказать—выказаць
выслушивать—выслухіваць
выслѣживать—сачыць
высовывать—высуваць
высокомѣріе—пышнасьць, задаваньне
высокопарный—высакалётны, велягорысты
высота—вышыня, высакасьць
высочество—высокасьць
выспрашиванье—выпыты
выставляться—выпінацца, лезьці ў вочы
выстрѣл—стрэл
высшій—вышэйшы
выталкивать—выпіхаць
вытаскивать—выцягваць
вытрезвить—выцьверазіць
вытѣснять—выціскаць
выуживать—вылавіць вудамі
выход—выхад
выцарапывать—выскрабаць
вычеркивать—выкасовываць
вычисленіе—вылічэньне
вычистка—вычышчэньне
вычитаніе—адлічаньне, адыманьне
выше—вышэй
вышесказанный — вышэйменены, вышэйказаны

вышучивать—выжартовываць, выкпіваць
вьюга—завея, завіруха, замятуха
вьющійся—закруцісты, каторы ўецца
вѣдомство—аддзел
вѣдь—бо, аджа
вѣдьма—чараўніца, ведзьма
вѣжливость—ветлівасьць, пачцівасьць
вѣнчаніе—шлюб, вянец, вянчаньне
вѣрно—пеўна
вѣрный—пеўны
вѣрнѣйшій—пяўнейшы
вѣроисповѣданіе—веравызнаньне
вѣроятно—бадай, спадзеўна, можа быць, пеўна, мабыць, мусіць быць
вѣс—вага
вѣсить—важыць
вѣстимо—ведама
вѣсть—вестка
вѣсы—вага
вѣтвь—галіна
вѣтренный—ветраны; лёгкадумны
вѣтряная мельница—вятрак
вѣшалка—вешалка; пачопка
вянуть—вяць, сьмягнуць на сонцы

Г

гадальщик—варажбіт
гадать—варажыць
гадить—пакасьціць, брыдзіць, пэцкаць, паганіць
гадость—паскудства, брыда, погань
гадюка—зьмяя, вужака
гайка—мутэрка, шрубка

галиматья—лухта, бязглуздая гаворка
галлюцинація —зданьнё
галопам—наўскач
галстук—гальштук
гам—клум, галас, шум
гангрена—антонаў агонь
гарцавать — скакаць на кані, заўзята езьдзіць
гарь—смаль
гасить—тушыць, гасіць
гать—грэбля
гвоздика—гвозьдзік
гвоздь—гвозд, цьвек
гербарій—зельнік, збор зельля для навукі
Германія—Нямеччына
гибель—загуба, зьнішчэньне, гібель, звод
гибкость—гнуткасьць, гібкасьць
гибнуть—гінуць, прападаць, звадзіцца
гик—крык, гойканьне
гиря—вага, кантар
глава—разьдзел (у кнізе); старшыня, правадыр
глагол—дзеяслоў
гладить—гладзіць (па галоўцы); прасаваць
глазомер—вокамер
глазной—вачавы
глаз—вока
глистник—цытвар
глохнуть—глухнуць
глубиною—углыбкі
глубокая печаль—туга
глубокомысліе — глыбокасьць у думках, глыбака думнасьць
глумиться—зьдзекавацца, на ругацца

глупенькая—дурніца
глупец—дурань
глупость—дурасьць
глухарь—глушэц
глыба—вялізарная камлыга
гноеніе—гніцьцё
гной—гной, ропа, матэрыя
гнусный—брыдкі і подлы, нясумленны
гнушаться—брыдзіцца, грэбаваць
гнѣдой—гняды
гнѣздышко—гнязьдзечка
говорить—гаварыць, казаць, гаманіць
говор—гоман, гаворка гутарка
говядина—ялавічына
годовщина—угодкі
год—год, рок
голенище—халява
голенная кость—цэўка
голень—лытка
голодать—галадаваць
гололедица—галалёд, вобліў
голубіка (ягода)—дурніцы
голубь—галуб, галубец
голытьба—галота
гоненіе—перасьледаваньне
гордец—пышны
гордость—пыха
горевать—гараваць, бедаваць
горечь—горкасьць. гарката, ёлкасьць
горничная—пакаёўка
город—места, горад
горсть—жменя
горьковато—гаркава
горючій—палкі

горячка—гаручка
господин—пан
господство—панаваньнэ
госпожа—паня
гостепріимный—гасьцінны
гостить—гасьцяваць
государство—гаспадарства
государь—гаспадар
грабеж—рабунак, драпежніцтва
грабитель—драпежнік, рабаўнік
гравилат (трав.)—гарлачоўка
градоначальник—бурмістар
гражданин—грамадзянін, абывацель
гражданскій—цывільны
гражданство — грамадзянства, абывацельства
грамотный—пісьменны
грамотность—пісьменнасьць
грандіозный—вялізазны
граничить—сумежнічаць, гранічыць
грань—грань, рубеж
графить—лінаваць
грач—грак
грёза—лятуценьне, грёза
гремучій—грымячы
гремѣть—грымець
грести—грабіць
греча, гречиха—грэчка
гречневый—грэцкі
гроб—труна, дамавіна
грозить—пагражаць
громадный—аграмадны, нязвычайна вялік
громовой удар—пярун
громоотвод—нярунавод, пяруньнік

гром—гром, грымота
грохот—грукат
грубить—грубіяніць
грубость—грубіянства
грудь—грудзі
грустить—смуціцца, журыцца, сумаваць
грустный—смутны, журлівы, сумны
грусть—засмучэньне, журба, сум
грязный—брудны, гразны
грязь—бруд, гразь
губительный—згубны, згублівы
губить—звадзіць, нішчыць, губіць
гудѣть—гусьці, гудзець
гул—гук
гуляка—гулец
гулять—бавіцца, гуляць
гуманность—людзкасьць
гусиный жир—шмалец
гусеница — вусень
гуща—гушчар

Д

да—але, ага, так
давеча—надоячы
давешній—надояшні
давить—цісьнуць, гнесьці, давіць; муліць
давка—даўката
давленіе — ціскаяньне, гняценьне, даўленьне
давненько—подаўна
даже—аж, павет, дайжа
да здравствует—хай жывець
даль—даль, далячыня, далякосьць
дальнѣйшій—далейшы

дама—дама, паня; краля, вышнік (карта)
дамба—грэбля
данник—даньнік, леньнік
данное—дадзенае; довад, факт
дар—падарунак
дарить—дараваць
дарованіе—дар, здольнасьць, талань
даровитый—здольны, таланавіты
даровой—дараваны; дармавы
даром—дарма
дательный—давальны (склсн)
дашь—дасі
дважды—двойчы
дверь—дзьверы
двигать—сунуць, рушыць, кратаць
движеніе—рух
движимость—рухомасьць
двоедушіе—двудушнасьць
двоеточіе—два пункты
двоить—двоіць, падваіваць
двойной—падвойны, дубальтовы
дворецкій—дворны маршалак
дворец—хорам, палац
дворнік—дворнік, сторож, вартаўнік
дворня—чэлядзь
дворянин—шляхціц
двоюродный — зродны, збратдзетны, стрыечны
двоякій—дваякі
двуличный—двухлічны, фальшывы
двуногій—двухногі
двусложный—двухскладовы
двусмысленность—двухзначнасьць
двуствольный—дубальтовы

двухмѣстный—двухмесны
двухэтажный—двухпаверхны
двѣнадцать—дванаццань
дебелый—як камель, дзябёлы
дебош—распуста ў гульні, буянства
дебрь—пушча
дебют—першы выступ
деверь—швагер
девяносто—дзевяцьдзесят
деготь—дзёгаць, каланіца
декабрь—сьнежань
деньги—грошы
депутат—дэпутат, прадстаўнік
дергать—таргаць, дыргаць
деревенскій—вясковы, дзеравенскі
деревня—вёска, дзярэўня
дерево—дрэва
деревянный—драўляны, дзераўляны
держава—дзяржава, мацарства, гаспадарства
держать—дзяржаць, трымаць
дерзкій—сьмелы, грубіян, гарэза, гарэзны
дерзость—гарэзасьць
дёрн—дзярно, дзярмо
десна—дзясьлы
десятерной—дзесяцёрны, дзесятковы
десятичный—дзесяцічны, дзесятны
деталь—драбніца, дэталь
дефект—брак, загана
дешевле—дзешавей, таньней, сходней
дешевый—дзешавы, танны, сходны
диван—канапа
дивиться—дзівавацца
дивный—дзіўны

дикарь—дзікун
диковина—дзівасія
дикость—дзікасьць, дзіклівасьць
дитя—дзіця, дзіцёнак
дичать—дзічэць
дичиться—дзічыцца
дичь—зьвярына, сьвяжаціна, дзічына
длань—далонь, длань
длина—даўжыня
длинный—даўгі
длиною—удоўжкі
длиться—доўжыцца
для—для, ля, дзеля
дневник—дзеньнік, днёўнік
днем—у дзень
дно—дно, спод
добавлять—дадаваць, дакладаць
добавок—дадатак
добавочный—дадаткавы
доблесть—мужства, дзельнасьць, доблесьць
добровольно—самахоць
добродѣтель — дабрачыннасьць, дабрадзейнасьць
доброжелатель—дабрахотнік, прыхільнік, дабрадзей, зычлівы
добросовѣстный—дабрасумленны
доброта—добрасьць
добыча—здабыча, здабытак
довершеніе—дакананьне, давяршэньне
довод—довад
довольно—годзе, даволі, досыць
довольно далеко—подалека
довольный—здаволены
довольство—выгада

довольствоваться—здавальняцца
довѣренность—даверанасьць
догадка—домысл, здагадка
догадливость—здамыснасьць, цямлівасьць, дамсьлівасьць
догадываться—здамысьляцца, здагадвацца
договорить—дамовіць
договор—умова
догонять—наганяць
догорать—дагарываць
дожаривать—дасмажываць
дождливость — мокрае надвор'е, хляба, хлюпата
дождь—дождж
дожидаться—чакаць, рымсьціць
дозор—дагляд
доказать—давесьці, даказаць, пераверыць
доклад—рэферат, рапарт
докладчик—рэферэнт
докучать—дадзяваць, напрыкляцца
долбить—даўбаць
долг—пазыка, доўг; павінасьць, абавязак
долговой—даўгавы
долговѣчный—даўгавечны
долгота—даўжыня
долготерпѣніе — цярплівасьць, трываласьць
должен—павінен, вінават
должник—пазычальнік
должностной — урадовы, што мае пасаду на ўрадовай службе
должность—пасада, служба
должный—вінаваты; павінны
долина—даліна, дол, лагчына

долой—далоў, проч
доля—доля; часьць
дома—удаму, удварэ, ў хаце
домашній—хатні, дамовы
домовладѣлец—дамаўласьнік
домогаться—дамагацца
домой—дамоў, да хаты, ўдвору
дом—дом, хата
домосѣд—дамату́р
донесеніе—данясеньне
донести—данесьці; выказаць (каго), даказаць (на каго)
донник—баркун (трава)
донос—данясеньне; даказ
донынѣ—дагэтуль, да сяньняшняга дня
дополнять—дапаўняць
дополусмерти—да няпрытомнасьці, амаль не да сьмерці
допрашивать—дапытываць
допускать—дапускаць, прыпускаць
дорогой—дарагі, любы
дородный—дужы і самавіты
дороговизна—дарагоўля, дарагатсў
дорожка—сьцежка, сьцежачка
досада—прыкрасьць, дасада
досадно—прыкра
досаждать—апрыкляцца (каму), дадзяваць
доселѣ—дасюль
доска—дошка
дословный—дасло́ўны (слова ў слова)
досмотрщик—дагляднік, дазорца
досмотр—дагляд, дазор
достаток—дастатак, можнасьць
достаточно—даволі, досыць, до

достигать—дасягаць
достовѣрно—з пеўнасьцю, пеўна
достодолжный—належны
достоинство—вартасьць, заслуга, паважнасьць
достопримѣчательный—асаблівы, непаспалíты, выдатна-прымерны
достояніе—усё належнае каму дабро
достраивать—дабудоўваць
доступ—прыступ
досуг—вольны час
досужно—паквольна, вольна ад заняткаў
дотолѣ—датуль
дотрогиваться—датыкацца
дохнуть—здыхаць, дохнуць
доходный—даходны, зыскоўны, з зыскам, з прыбыткам
доход—даход
дочь—дачка
драгоцѣнный—каштоўны, мнагацэнны
дразнить—дражніць
драка—бойка
дракон—зьмей, паганы цмок
драчливый—задзірысты
драчун—бітун
дребезжать—дрынчэць
древесина—дрывясіна, расьліннае валакно
древко—дрэўца
древность—старадаўнасьць
дрема клейкая—смолка (трава)
дремать—драмаць
дремучій лѣс—глухая пушча
дресва—жвір
дробить—драбіць, крышыць

дробь—шрот
дрова—дровы
дровосѣк—дрывасек, дрываруб
дроги—калёсы, панарад, драбы
дрожать—дрыжэць
дрожь—дрож, дрыжыкі
другой—другі
дружба—сяброўства
дружелюбіе—дружнасьць
дружка—паджанішнік (у маладога); паднявесьніца (у маладой)
дружно—дружна, разам, згодна
дряблый—мяжджэры, мяжджэрысты, мяжджулісты
дрянной—ліхі, благі
дрянь—дрэнь, гарыда
дряхлѣть—друзлець, слабнуць
дубить—дубіць, гарбарыць
дубрава—дуброва
дума—рада (мястовая); дума
дупло—дуплё
дурак—дурань
дуралей—вялікі дурань, дурдола
дурачить—чмуціць, дурыць
дурить—сваволіць
дурно—блага, дрэнна, пагана; млосна, мляўка
дурной—благі, дрэнны
дуть—дуць, дзьмухаць
духи—парфума
духовное завѣщаніе—духоўніца
душистый—пахнючы
дыра—дзюрка, дзірка
дыханіе—дыханьне

дышать—дыхаць
дѣть, дѣвать—падзець
дѣвица—дзяўчына
дѣвичество—дзявоцтва
дѣвственность—дзявоцкасьць
дѣепричастіе—дзеяслоўнае прыслоўе
дѣйствительно—запраўды
дѣйствительный—запраўдны
дѣйствіе—дзеяньне, акт
дѣленіе—дзяленьне
дѣлец—дзялок, дзельнік
дѣлимое—дзельня
дѣлитель—дзельнік
дѣло—справа, інтарэс
дѣлопроизводитель—дзелавод
дѣлопроизводство—дзеляводзтва
дѣльный—працавіты і разумны
дѣтвора—дзяцьвішча
дѣтина—байбус, бусайла, бамбіза
дѣтство—дзяцінства, маленства
дѣяніе—дзеяньне
дѣятельный—дзельны
дюжина—тузін
дюйм—цаль
дядя—дзядзька

Е

его—яго
егоза—непаседа і сваволь нік
едва—ледзьва, насілу
едва-ли—бадай не, наўрад, наўдак у
единеніе—адзіненьне, згода
единица—адзінка

единичный—адзінкавы
единоборство—паадзінак
единовластіе—адзінаўладнасьць
единовѣрец—адзінаверны
единокровный—адзінакроўны
единоличный—адзінаасабовы, адзіналічны
единомышленник—адзінадум
единственный—адзіночны, адзінны
единство—адзінства
её—яе
ёж—ежык, вожык
ежевика—жавіны (ягады)
ежегодник—штагоднік
еженедѣльник—тыднёвік
ежедневный—штадзенны, кажнадзенны
ежемѣсячный—штамесячны
ель—елка
ёмкій—уёмісты
ему—яму
епархія—эпархія, дыэцэзія
епископ—біскуп, япіскап
ересь—гэрась, гарэзія
еретическій—гэрэтыцкі, гарэзны
ермолка—ярмулка
ерошить—клычыць
ерунда—лухта, бязглуздзіца
если—калі, асьлі, ежлі
естественный—натуральны
естество—натура, істота
естествовѣдѣніе—прыродазнаўства
есть—ёсьць
ехидный—падкалупны і зласьлівы
еще—яшчэ
ея—яе

Ж

жаба—вялікая жаба, курапа
жабры—жэбры
жаворонок—жаўранак, жаўрук
жадничать—быць прагавітым, прагнуць
жадность—прагавітасьць, хцівасьць
жажда—смага
жалить—джгаць
жалкій—убогі
жало—джгала
жалоба—жальба, скарга, нараканьне
жалованье—пэнсія, плата
жалость—літасьць
жаль—шкода, шкада, жаль
жалѣть—шкадаваць
жара—гарачыня, пякота
жарить—смажыць, пячы, скварыць
жаркое—смажаніна, пячыстае
жасмин—язьмен
жатва—жніво
жгучій—палючы
ждать—чакаць
жевать—жваць
желна—жаўна
желаемый—жаданы, бажаны
желаніе—жаданьне, хаценьне
желательно—пажадана
желтый—жоўты
желток—жаўток
желтуха—жаўтуха
желудок—жалудак, жывот
желчь—жоўць
желѣзо—зялеза

жеманничать—фігуравацца
жемчуг—земчуг, жомчуг, перлы
жена—жонка
жена брата—братавая
жена дяди—дзядзіна
жених—малады, жаніх
женскій—жаноцкі
женщина—жанчына, жонка, кабета
жердь—жэрдзіна, жэрдка, рубель
жеребец—жарабок
жернов—жоран
жернова—жорны
жертва—афяра
жертвенник—афярнік
жертвовать—афяраваць
жесткій—шорсткі, мулкі
жестоко—акрутна, жорстка, люта
жестокость—акрутнасьць, жорсткасьць
жесть—бляха
жестяник—бляхар
жечь—паліць
живо—жыва, жвава, спрытна
живой—жывы
живопись—малярства
животное—жывотнае, жывёла
живот—жывот, бруха
жидкость—жыжка
жизненный—жывадаўчы
жизнь—жыцьцё
жимолость—бружмель
жир—тлустасьць, сала
житейскій—жыцьцёвы
житель—жыхар, жыцельнік
жительство—жыхарства

жница—жняя
жолудь—жалуд
жрать—жэрці
жребій—лёс, жарабок, жэрабя
жужжать—зьвінець, бруяць, зыкаць
журавль—жураў, журавель
журчать—цурчэць, булькаць
жутко—жудасна

З

забавляться—бавіцца, жартаваць
забавно—пацешна, пракудна
забавны—пракудны, пацешны
забастовка—забастоўка, штрайк
забвеніе—забыцьце, запамненьне, занядбаньне
заблаговременно—загадзя
заблуждаться—заблуджывацца
заболѣть—захварэць
забор—плот, паркан, тын
забота—клопат, апека, рупата
заботиться—рупіцца, дбаць, клапаціцца, апекавацца
заботливый—клапатлівы, руплівы
забыть—забыцца (на што, на каго) запамятаваць
забѣгать—залучаць
завалить—засыпаць, закідаць
заведеніе—завядзеньне, заклад
завертывать—закручываць, завінаць
завивать—завіваць, фрызаваць
завивка—завіваньне, фрызаваньне
завидовать—завідаваць, зайздросьціць
завидѣть—угледзіць здалёку

зависимость—залежнасьць
завистливый—завідны, завіднік
зависть—завідасьць, зайздрасьць
зависѣть—залежаць
завиток—завітак
завладѣть—заўладаць, апанаваць
завлекать—вабіць, захапляць
завод—фабрыка, заклад
заводь—затока
завоеваніе — заваяваньне, здабытак ад вайны
завоевать—зваяваць, здабыць
завтра—заўтра, заўтрае
завтрак—сьнеданьне
завѣдываніе—загадываньне, кіраўніцтва
завѣрить—запеўніць
завѣрять—пеўніць
завѣт—тэстамэнт
завѣщаніе—тэстамэнт, духоўніца, адказ прад сьмерцю
завѣщать—адказаць прад сьмерцю
завязка—пачатак вузла, інтрыга; завязка
завянуть—зьвянуць
загар—абпаленьне, запэл
загибать—загінаць, захіляць
заглавіе—тытул, назоў, загаловак, сьпіс
заглядывать—заглядаць
заговор—змова (тайная)
загораться—запаліваціа
загорѣть—абпаліцца, запячыся (на сонцы)
заготовить—зарыхтаваць
заграничный—замежны, загранічны
загробный—тагосьветный
загрубѣлый—зацьвярдзелы

задавать—заказываць, задаваць
задача—задаваньне, задача
задачливый—памысны
задвижка—засоўка
задній—з задні, адзадні
задолго—вельмі загадзя
задолжать—завінавапіцца, запазычыцца
задор—юрлівасьць, юр
задумчивость—задумнасьць
задумать—надумацца, здумаць
задумываться—задумляцца, загадывацца
задумчивость—задумленьне, задума
задохнуться—затохнуцца, задушыцца
задѣть—зачапіць
задѣлывать—зароблівадь
заем—пазыка
зажигать, -жечь—запаліваць, запаліць
зажимать—сьціскаць, зажмаць
зажиточный—заможны
зазорный—ганебны, сорамны, няпрыгожы
зазубрина—вышчарбка, шчэрбіна
зазывать—заклікаць
заигрывать—лезьці з жартамі
заимодавец—крэдытар, пазыкадаўца
заимообразно—на крэдыт, пазычаючы
заимствовать—запазычаць
заинтересованность—зацікаўленасьць
заискивать — падслужывацца, ўбівацца ў ласку
закадычный — шчыры, сардэчны, блізкі сябра
закаливать—гартаваць
закат—заход
закваска—расчына

закладная—акт аб заставе
закладывать—застаўляць, даваць у застава
заклинать—заклінаць
заключать—заключаць, замыкаць
закон—закон, права, устава
законник—праўвік
законность—праўнасьць
законный—праўны
законовѣдѣніе—правазнаўства
законоучитель—настаўнік закону
закоренѣлый—закаранелы, закарэлы, заскаржэлы
закоснѣть—закарэць, спыніцца і далей ня рушыцца, не разьвівацца
закоулок—завулак
закрадываться—закрадацца
закричать—закрычэць
закройщик—закраўшчык
закром—аруд
закружить—закруціць
закрѣплять—умацняць
закупорить—заткнуць
закусить—заесьці
закусить губы—замамыліцца
закусывать—заядаць
закутать—атуліць, завінуць, захутаць
зала—саля
залежалый—заваляны
залежь—заваль
заливной луг—пойма
залив—марская затока
залог—застава, заклад
залог (в глаголѣ)—стан
залог дѣйствительный—дзейны, актыўны

залог страдательный—залежны, пасіўны
» средній—сярэдні
» взаимный—супольны
заложник—закладнік, застаўнік
замазать—замазаць, запэцкаць
замарать—запэцкаць, забрудзіць
замарашка—мурза, запэцканая, паганка
заматывать—завіваць, накручываць
замедлять—марудзіць
замертво—бяз прытомнасьці
замирать—мерці
замѣнять—заступаць, падмяняць
замѣститель—заступнік, падмяняльнік
замѣтка—увага, нататка, прыметка, прыцямка
замѣтный—прыметны, вызначны, заўважны
замѣчаніе—заметка, увага
замѣчательный—выдатны, найвызначны
замѣчать—заўважаць
замѣшательство—замяшаньне, замятня, парухэ, дэтаноўка
занавѣс—фіранка; заслона, куртына
занимательный—цікаўлячы
занимать—пазычаць; цікавіць, інтэрасаваць
заново—нанова
заноза—скабка
занозить—заскабіць, захлудзіць
заносный—занесены
заносчивый—амбітны, пышны, падымака, задаваньнік
заносы снѣжные—замёты
занятіе—занятак

заостривать — завойстрываць, загострываць
заочно—завочы, зачы
запад—захад
запаздывать—спазьняцца, позьніцца
запаленный—дыхавічны (конь)
запальчивость—запальчывасьць, апрысклівасьць
запах—пах
запахнуться—завінуцца
запашка — загорываньне, запашка (род арэнды)
запечатлѣть—запечатлець, адбіць
записка—пісулька, цадулка
запись—запіс
заплата—лата, лапік
заплѣсневѣлый—заплесьнелы
заповѣдь—прыказаньне
запоздалый—спозьнены
запой—запіваньне, упой
запонка—шпонька
запрещеніе—забарона
запрещать—забараняць
запрос—запытаньне
запруживать—гаціць, загараджываць, тамаваць, запіраць грэбляю
запускать—запушчаць; занідбаць
запустѣніе—спусташэньне
запыхаться—задыхацца, запыхацца
запястье—кісьць рукі; бранзалетка
запятая—коска
зарабатывать—зарабляць
заработать—зарабіць, заробіць
заработак—заробак

заражать—заражаць
зариться—ягліцца
зардѣться—зачырванецца
зарница—бліскавіца, зараніца, зара
зародыш—зародак, пачатак плоду
зарождаться—радзіцца, паўставаць
заря—зара
заря (лѣкарств. раст.)—любіста
заря утренняя — сьвітаньне, заранье, золак
заряд—набой
заряжать—набіваць
засаживать—засаджываць, засаджаць
засвидѣтельствованіе—пасьведчаньне
заслуживать—заслугаваць
засорить—засурыць, зашумеціць
засохнуть—засохнуць, асьмягнуць
заставлять—прымушаць, зацяваць
застегивать—зашпіляць, запінаць
застежка—зашпіляньне, гаплікі
застигнуть—заскачыць, засьпець
застраховать—забясьпечыць, застрахаваць
застревать—застраваць
заступаться—ўступацца
заступник—пратэктар
застывать—астыгаць
застѣнчивость — сарамлівасьць, нясьмеласьць, дзіклівасьць
засуха—суша, сухмень
засучить—закасаць, засукаць
засѣданіе—паседжаньне, пасяджэньне
засѣдать—засядаць, пасядаць
затворить—зачыніць
затворник—самотнік

затвор—засаўка; самота
затворять—зачыняць
затихать—сьцішывацца
затменіе—зацьменьне, зацьма
затонуть—затапіцца, заліцца
заточать—замыкаць на самоту
затрагивать—чапаць
затрата—выдатак, наклад
затрудненіе—труднасьць, завада, клопат, прашкода
затрудняться—мець труднасьці, клопат
затылок—карак, патыліца
затѣм—потым, патым, затым, адылі
затѣя—выгады, замыслы
заунывный—жалосны
зауздать—абратаць
захват—забор, захват
захватчик—захопнік
захватываць—забіраць, захапліваць
захлебнуться—захлібнуцца, заліцца
захлопнуть—зачыніць, лопнуўшы (вакном, кнігаю)
зацѣплять—зачэпліваць, зачапляць
зачаточный—самы пачатковы
зачеркивать—закасоўваць
зачинщик — падбухторшчык, завадэвуш, пачынальнік
зачислить—залічыць
зачесть—залічыць, прылічыць
зачѣм—дзеля чаго, павошта
защелка—клямка
защемило—зазьнібела (маё сэрца)
защита—абарона
защитник—абаронец

защищать—бараніць
заявленіе—заява
звательный падеж—клічны склон
звать—зваць, клікаць, гукаць
звенѣть—зьвінець
звонок—званок
звон—званеньне, звон
звук—гук
звуковой—гукавы
звучать—зычэць, гучэць
звучный—гучны
звѣзда—зара, зорка, зьвязда
звѣздчатка (трава)—макрыца
звѣрство—зьвярынства, батурства
звѣробой (трава)—сьвятаянскае зельле
зданіе—будынак, гмах
здороваться—вітацца, здароўкацца
здравствовать—быць здаровым
здравствуйце—дабрыдзень, добры дзень вам, дзень добры, здароў вам
здѣсь—тут, тута, тутака, тутацька
здѣшній—тубылец, тутэйшы, тутэшні
зеленщик—зеляніньнік
зелень—зеляніна
зеліе—зельле
землевладѣлец—земляўласьнік
землedѣлец—зямляроб
землedѣліе—земляробства
землекоп—грабар
землемѣр—каморнік
землистый—цьмяны
земляника—паземкі, суніцы
зеркало—люстра
зерно—зерне, збожжа

зернышко—зернетка, зярнятка, зярэнца
зимою—ўзімку, зімою, у зіму
зло—зло; са злосьцю
злоба—злосьць, злаба
зловѣщій—злавешчы, каторы вяшчуець благое, страшнае
злодѣй—злосьнік, гад, злакаман
зловоніе—смурод
злой—злы, зласьлівы
злопамятность—імсьліваcьць
злорадство—зларадаснасьць, зларадасьць
злоумышлять—задумываць благое
злоупотреблять—надужываць, злачыніць, злаўжываць
змѣя—зьмяя, гадзіна, вужака
знакомить—знаёміць
знак препинанія—знак прыпынку
„ вопросительный—пытальнік
„ восклицательный—клічнік
знаменатель—іменьнік, значэльнік
знаменитый—знамяніты, вельмі вядомы
знамя—штандар, сьцяг, пратэса, знамя
знаніе—знацьцё, веда
знатный—панскага раду
знать—ведаць; паны высокага роду
значеніе—значаньне
значительно—значна
значить—значыць
зоб—воле
зной—сквар, пякота, вад
знойно—скварна, пячэць, вадна
зов—заклік
зодчій—дойлід
золотильщик—пазалотнік, залатар

золототысячник (трава)—цьвінтарэй
зонтик—занток, парасолік
зоркій—зіркасты
зрачок—зраніца, зрэнка
зритель—глядзеньнік
зрительная труба—падзорная труба
зрѣлище—сцэна, глядзелішча
зрѣлость—дасьпеласьць
зрѣніе—зрок
зрѣть—глядзець
зуб в боронѣ—клец
зубрить—ўбіваць у памяць
зуд—сьверб, сьвярбеньне
зуд под кожей—асца
зубчатый—зубкаваты, зубчаты
зыбучій—каторы зыбаецца, зыбісты
зыбь—зыбаньне на вадзе
зѣвота—зявачка

И

ибо—бо
ива—верба, лаза
иволга—кароза
ивняк—вербалоз
иго—ярмо
иголка—голка
игривый—гульлівы
игрок—гулец
игрушка—цацка, забаўка
игры—гульні
идіот—ёлуп
идолопоклонство—ідалапаклонства, балвахвамства, паганская вера
идол—ідал, паганскі бог

изба—хата
избавленіе—выратаваньне, выбаўленьне
избавлять—збаўляць, выбаўляць, вызваляць, ратаваць
избалованный—спатвораны
избаловать—спатворыць
избить—абабіць
избрать—абраць
избіеніе—біцьцё, абабіцьце
избраніе—абраньне
избѣгать—унікаць, уцякаць, высьцярагацца
изверг—кат, злы чалавек
извергать—рыгаць, выкідаць
изверженіе—выбух
известняк—вапняк
известь—вапна
извиваться—выкручывацца, віцца, выгінацца
извилина—вілаваціна
извиненіе—прабачэньне, выбачэньне
извинять—прабачаць, выбачаць
извлекать—даставаць, выцягаць, выбіраць, вылучаць, вылушчаць
извнѣ—звонку
извозчик—возьнік, фурман, падводнік
изворотливый—выкруцісты
извращать—перакручываць, скажаць
извѣстіе—вестка, ведамасьць, навіна
извѣстно—ведама, вядома
извѣстность—вядомасьць, слыннасьць
извѣстный—вядомы, знаны, слынны
извѣстить—наказаць, паведаміць
извѣчный—спрадвечны, адвечны

изгиб—выгінка, загібінка
изгибаться—выгінацца
изгнанник—выгнаньнік
изгнать—выгнаць
изготовлять—вырабляць
издалека—здалёк
издать—выдаць, выдрукаваць
изданіе—выданьне, выдрук
издатель—выдавец
издательство—выдавецтва
издержать—выдаць, зрабіць наклад
издревле—здаўна, спрадвеку
издержки—выдаткі, наклад, кошт, страта
издѣвательство—зьдзек
издѣваться—зьдзекавацца, наругацца
издѣліе—вырабка
изжарить—сасмажыць, спрэгчы
изжога—пякотка
излагать—выкладаць
излишек—збытак, лішак
излишній—збытачны, лішкавы
изложеніе—выкладаньне
изломать—зламаць, разламаць
излѣченіе—вылячэньне
излѣчить—вылячыць
измучить—замучыць, замардаваць
измучиться—змучыцца, замардавацца
измѣна—зрада
измѣненный—з'іначаны
измѣнить—зрадзіць; адмяніць
измѣнчивый—зрадны, зьменны
измѣренія—памеры
измѣрять—вымяраць, рабіць памеры
изнанка—знанка, спод, выварат

изнасилованіе—згвалтаваньне
изначальный—спрадвечны
изнеможеніе—аслабеньне, зьнямога, зьнемаганьне
изнуреніе—высіленьне, занурэньне
изнурять—вынураць, мардаваць, марнявіць
изнѣжить—расьпесьціць
изнывать—нядвіць
изобиліе—дастатак
изобильно—ў дастатку
изображать—азабражаць
изобрѣтать—вымысьляць, выдумляць, адкрываць
изобрѣтеніе—вынайдаваньне, адкрыцьце
изразец—кафля
изреченіе—сэнтэнцыя
изрѣдка—зрэдку, калі-нікалі
изслѣдовать—бадаць, дахадзіць
изстари—здаўна
изступленіе—малістаганьне, халераваньне
изсякать—высыхаць
изувѣчить—скалечыць, абязьвечыць
изумленіе—задзіўленьне
изумлять—задзіўляць
изумруд—змарагд
изучать—вызуківаць, вызучываць
изучить—вызукаваць, вызучыць
изъян—загана, брак
изъятіе—вынятак
изысканіе —знахаджэньне, вышуканьне, баданьне
изыскать—знайці, вышукаць, дабыць
изюмина—разынка
изящество—алегантнасьць

икать—ікаць
икона—абраз, сьвяты абраз
или—або, альба, ці, ай
ил—іл, глей
именины—іменіны
именительный (падеж)—назоўны (склон)
именованный—іменны
именно—якраз, іменна, тымчасам
именовать—менаваць, мяніць, называць
имущество—маемасьць
имѣніе—двор, маёнтак
имѣть—мець
имя—імя, назоў
имя существительное—імя
„ прилагательное—прымета
„ числительное—чысло
иначе—інакш, інакшы, іначай
индюшка—індычка
инертный—інэртны, нярухавы,
иновѣрный—іншаверац
иногда—іногды, часам
иноземный—чужаземны
иной—іншы
иносказательный — алегорычны, іншазначны
интрига—баламуцтва, інтрыга
искажать—перакручываць, казіць
искатель—шуканьнік
искатель приключеній—авантурнік
искать—шукаць
исключеніе—вынятак, выключэньне
искони—спрадвеку
ископаемый—капальны, копанік
искоренять—викараняць, нішчыць

искоса—скоса
искренній—шчыры
искривлять—крывіць, выкрыўляць
искупитель—адпакутнік, выбавіцель
искуситель—спакусьнік
искусный—зручны, лоўкі, мастак
искусственный—штучны
искусство—мастацтва, штукарства
искушеніе—спакуса
испареніе—выпарэньне
испарина—поты
испаряться—выпарацца
исповѣданіе—вызнаньне
исповѣдь—споведзь
исподволь—паволі, памалу, спакваля
исподній—сподні
исподтишка—сьціха
исполин—волат, асілак
исполненіе — выкананьне, спаўненьче, спраўджаньне
использованіе—ужытак
исполнимый—спаўняльны, выканальны
исполнительный—спаўняючы, выканаўчы
исполнять—выпаўняць, даконываць
испорченный—папсаваны, папсуты
исправлять—напраўляць, правіць
исправный—акуратны
испугаться—спужацца, спалохацца, перастрашыцца
испуг—спужаньне, спалох, перастрашка
испытаніе—проба, апрабаваньне
испытать—перапробаваць, зьведаць
истлѣть—струпехнуць, струхлець

истолковать—расталкаваць, вытлумачыць, зьясьніць
истома—вытамленьне, таменьне
источник—крыніца, вадацеч
истощиться—ашчэгнуць, выбіцца з духу, аслабнуць, спаражніцца
истреблять—вынішчаць
истязать—катаваць, дзяжыць, бічаваць
исцѣленіе—вылячэньне
исчезнуть—зьнікнуць, счэзнуць, прапасьці
исчезновеніе—зьніканьне
исчислять—вылічаць, рахаваць
итти—іці
ищейка—сабака-ганчак

І

іюль—ліпень
іюльскій—ліпнёвы
іюнь—чэрвень
іюньскій—чарвянёвы

К

кабак—карчма, шынкоўня, шынок
кабан—парсюк, вапер
каблук—абсац, абцас
каверзы—подлыя выкрутасы
кавычки—чужаслоў
кадка—кадушка
каждый—кожны
каждую ноч—абыноч
казаться—здавацца
казенный—скарбовы, урадовы
казна—скарб
казначей—скарбнік

казначейство—скарбовая каса
казнить—караць
как—як
какой—які
как будто—як быццам, нібы
как говорится—маўляў, як той казаў
каб-нибудь—абы-як
как угодно—як-хаця
каленый—гартаваны
калитка—фортка
калѣчить—калечыць, бязьвечыць
каменный—каменны, мураваны
каменщик—муляр
камера—камера, ізба
камертон—камертон, дыяпазон
камин—комін
камка—адамашка
камыш—чарот
камчатный—адамашкавы
канава—канава, роў
кандалы—кайданы
каникулы—вакацыі
капелька—брызка, капачка, кропелька
капля—капка, кропля
капор—каптур
каприз—капрыс
карабкаться—глабацца, драпацца
каракули—грымзаніна
карандаш—алавок, крандаш
караул—варта
караулить—вартаваць
карболовая кислота—карболь, карболка
карета—карэта
каркать—кракаць

карман—кішэня
карниз—карніз, гзымс, брыж
картина—карціна, абраз
картофель—бульба
касаться—датыкацца, касацца, чапаць, рушыць
касторовое масло—рыцына, касторка
кастрюля—каструля, рондаль
катаніе—паездка, паяжджаньне; прасаваньне
каток—каўзель
катушка—шпулька
кафтан—каптан, жупан
качаться—гутацца
качэль—арэлі
качество—якасьць
качка—калыханка
каяться—каяцца, шкадаваць
квартал—квартал, цыркул
квартира—кватэра
квартирант—кватэрант
квасцы—алюн
кверху—угару, дагары
квитанція—квіт, квіток
керосин—красін, нафта, газа
келья—кельня
кипа—пак
кіпарис—цыпрыс, кіпарыс
кипѣть—кіпець
кипяток—вар
кирка—матыка
кирпич—цэгла
кипучій—бурлячы

кирпичный завод—цагельня
кислород—кісларод, тлён
кислота—кісьля, квас
кислый—кіслы, квасны
кисть—кутас, пэндзаль
клавиша—пішчык, клавіш
кладбище—могільнік, кладзішча
кладовая—склад
клад—захаваны скарб
клевать—дзяўбаць, клюваць
клевер—канюшына, дзятліна
клеветать—звадзіць, абгаварываць, абмаўляць, брахаць (на каго)
клеенка—цэрата, кляёнка
клеймо—знак, штэмпаль
клешня—клепяшня
клещи—абцугі
кликать—гукаць
клинок—штылет
кличка—назва, мянушка
клокотаць—шляхатаць
клонить—хіліць
клочьямі (снег)—хлопам
клубиться—клубіцца
клубника—клубніца
клык—кел, зуб, клык
клѣтка—клетка, кратка
клюв—дзюбка
клюква—журавіны
ключевой—крынічны
ключ—ключ; крыніца
клясть—клясьці
клясться—клясцца, прысягацца
клятва—клятво, прысяганьне

клятвопреступленіе—крывапрысяга
клятвопреступник—вераломца, крывапрысяжнік
кляузы—махлярскія даказы
кляча—падла
книжная лавка—кніжная крама, кнігарня
кнут—бізун, пуга, біч, канчук, батог
кнутовище—пугаўё
княжество—князьства
коварство—подлая зрада, падступства
ковер—дыван
ковырять—калупаць
когда—калі
когда-нибудь—калі-небудзь, абы-калі
коготь—кіпаць
кое-гдѣ—абы-дзе, дзе-нядзе
кое-как—абы-як
кое-кто—абы-хто, нехта
кое-что—абы-што, нешта
кожа—скура
колбаса—каўбаса, кілбаса
колдун—вядзьмак, чарадзей
колдовать—чараваць
колебаніе—віханьне, ваганьне
коленкор—паркаль
колесо—каток, кола
количественный—лічны
количество—колькасьць
колкость—прытычка
колодец—студня, калодзеж
колокол—звон
колокольня—званьніца
колокольчик—званочак, ворлік (краска)
колоть—калоць, біць (дровы), шчапаць

колотушка—даўбешка
колыбель—люлька, калыска
кольцо—персьцень, пярсьцёнак
колючій—колкі
колѣнопреклоненіе—кленчаньне
комната—пакой
комодный ящик—шуфляда
конверт—канвэрт, кувэрт
кондитерская—цукерня
конечно—канешна
конопатить—забіваць пакульлем
конопля—каноплі, калопні
конторка—бюрка
конторщик—кантарыст
контрабанда—кантрабанда, шмуклерства
контрабандист—кантрабандыста, шмуклер
контракт—кантракт, умова
контробас—басэтля
конура—будка
конфекты—цукеркі
кончина—пакон, скананьне
коньки—конікі
конюх—стаенны, канюх
конюшня—стайня
копать—капаць, рыць
копить—зьбіраць, складаць
копье—дзіда
корабль—карабель
кордон—застава
корень—карэнь
корзина—кошык
коридор—калідор
корица—цынамон, карыца
корка—скарынка

корм—корм, спажыва
кормилица—мамка
кормильцы—дабрадзеі, дабрачынцы
коробить—карбаціць
коробка—пушка, пушанка, пудэлка
коровай хлеба—бохан
коростель—дзяргач, драч
короче—карацей
корсет—кабат, гарсэт
корчма—карчма
корыстный—хцівы
корыстолюбіе—хцівасьць
корыто—карыта, камяга
корь—водра
косвенный—укосны
косить,-ся—касіць,-касавурыцца
косоглазый—касавокі
косой—крывы
косоугольник—крывакутнік
костер—вогнішча, цяпло
костяк—касьцятруп
косынка—хустка, намітка
косяк—вушак
котловина—нізіна, лог
котомка—хатуль
кофе—кава
кофейник—імбрык да кавы
коченѣть—дубець
кошачій—кацiны
кошелек—каліта
кошка—котка
кража—зладзейства
крайній—крайні, узьбярэжны
кранк—рант

красивый—харошы, прыгожы
красить—фарбаваць
красильщик—сінельнік
краска—фарба; краска
краснорѣчіе—красамоўства
краснота—чырвань
красный—чырвоны
краснѣть—чырванѣть
красота—харасство, прыгажосьць
красть—красьці
краткосрочный—малачасны
краюха—краец
кредит—павер
крестец—крыжавіна, храсткі
крестить—хрысьціць, ксьціць
крест—крыж
крестьянин—селянін
крещеніе—хрэст
кривоногій—крываногі, раскірака
кровать—ложка
кровожадный—крывіжэрца
кровообращеніе—цыркуляцыя крыві
кровопійца—крывасмок
кровосмѣшеніе—крывімяшаньне
кровотеченіе—крывіточа
кровь—кроў
кролик—трус
кромѣ—апрача
кроткій—сьціплы, рахманы
кротость—сьціпласьць, лагоднасьць
крохотный—малюпаценькі
крошить—крышыць, цярушыць
кругозор—кругавід, вакаём
кругом—навокал, наўкола

кружево—фарботы, карункі, брыжы
кружиться—круціцца
кружка—кубак, конаўка
кружок—гурток (людзей)
крупа—крупы
крупно—буйна
крутой—жорсткі; круты
крыжовник—агрэст
крыльцо—ганак
крыса—пацук
крыша—страха
крышка—века
крѣпкій—моцны
крѣпостной—падданы
крюк—крук, гак
крючок—гаплік, гачык
кстати—да рэчы
кто-либо—абы-хто
кувшин—жбан
куда—куды
кудрявый—кучаравы, сукрысты, кудравы
кулага—раўгеня
кузнец—каваль
кузнечик—конік
кукла—лялька
кукушка—зязюлька
купорос—купарвас
кустарник - хмызняк
кутеж—гульба, п'янства
кутерьма—кутня, куламеса, калатня
кучер—возьнік, хурман, паваждай
кушанье—страва
кушать—есьці

Л

лабаз—магазын з мукою
лабазник—магазыньнік
лавка—крама
лавочник—крамнік
ладить—дагаджаць
ладно—добра, ладна
ладонь—далонь
ладоши—ладкі
лай—брахня, брэх, гаўканьне
лакей—лёкай, пакаёвы
лакомка—ласун, ласуха
лакомство—ласункі
лампа—лямпа
лапотник—ачкурнік
лапоток—лапцік, кавярзенчык
ларец—скрынка
ласкать—лашчыць, пеставаць
ласкаться—лашчыцца
ласточка—ластаўка
лачуга—халупка, бедная хатка
лаять—брахаць
лгать—ілгаць, маніць, брахаць
лгун—ілгун, манюка, брахун
легкомысленный—лёгкадумны
легкомыслие—лёгкадумнасьць
легко прымѣчаемый—цямісты
легче—лягчэй, латвей
ледник—лядоўня
ледоход—ледаход, калі крыгі йдуць
лейка—палівачка
лезвие—лезіво, лязо
лелѣять—кукобіць, пеставаць

лента—істужка
лепесток—ляпёстак
лепка—ляпеньне
лепет—кулдыячаньне, лепет
лепеха—перапечка
лепта—ахвяра, дар
лесть—лёсткі, лісьлівасьць
летать—лётаць
летучая мышь—кажан
летчик—лятун
лжец—ілгун, манюка, брахун
лжесвидѣтель—фальшывы сьведка
либо—або, ці
ликовать—нязвычайна цешыцца
лиловый—лілёвы
лимон—цытрына
линевать—лінеіць
линять—лінаць
лиса—лісіца, ліс
лист—ліст, аркуш (паперы)
лиф—станік
лихорадка—трасца
лицемѣрить—прыкідацца дзеля ашуканства
личинка—лярва
лицо—твар, аблік, від
личность—асоба
лишай—лішай, круг
лишать—пазбаўляць, не даваць, адбіраць
лишь—ледзь
лишь-бы—абы
ловкий—спрытны, лоўкі
ловушка—пастка
логовище—логава

лодка—човен, чаўнок, лодка
ложиться, лечь—класьціся, легчы
ложка—лыжка
ложь—мана
локон—пасма
локать—хляптаць
ломкій—крохкі
ломкость—крохкасьць
ломовик—ламавоз
ломота—ламота
ломоть—скрыль, скіба, луста
лопата—рыдлёўка, лапата
лоскут—шкумат, шмат, рызінка
лохмотье—рызьзё
лубочный—лубяны
луг—луг, сенажаць, пожня
лужа—лужына
лукавец—хітрун
лукавство—хітрасьць
луна—месяц (1-я квадра—маладзік, 2-поўня, 3—сход і 4—ветах)
луч—каса, прамень
лучезарный—сьветла-сонечны
лучше—лепей
льгота—прывілей, ільгота
льдина—крыга, ільдзіна
льнуть—ліпнуць
льстивый—лісьлівы, вілахвост
льстить—лісіць. лісьлівіць
лѣкарь—дохтар
лѣнивый—ляны, гультай
лѣнь—ляна, гультайства
лѣсник—лясьнік, палясоўшчык
лѣсопильня—лесапілка

лѣстница—лесьвіца, сходкі, драбіна
лѣтом—летам, улетку
лѣчебница—бальніца
лѣшій—лесавік, лясун
любезничать—мілосьнічаць
любимица—улюбёнка
любимый—улюбёны
любитель—аматор
любовник—палюбоўнік, каханак
любовь—любоў, каханьне, любеньне, любошчы
любой—любы
любопытство—цікавасьць
люстра—жырандоль
лютик—казелец (раст.)
лягавая собака—выжла
лягушка—жаба, люгашка

М

магазин—магазын, крама
магнит—магнэз
мазать—шмараваць, мазаць
мазилка—квач, помаз
мазь—масьць
май—травень, май
майскій—маёвы
маленькій—маленькі, невялічкі
мало—мала, троху, крыху
маловато—помала
малодушіе—маладушша, слабасьць духа
мало-лі—ці мальска, ці мала
малолѣтній—малалетны, бязьлетны
малолѣтство—бязьлетнасьць

малость—маласьць, драбніца
малочисленный—малалічны, нялічны
мальва сѣверная (трава)—праскуркі
мальчик—хлопец, хлопчык
мальчишество—блазенства
мальчишка—блазень
малѣйшій—найменшы
манера—манера, спосаб, звычай
манжетка (трава)—трыперсьніца
маркій—плямкі, плямісты
манить—надзіць, вабіць
манник (трава)—мурог
маргаритка (цвѣток)—стакратка
март—сакавік, марац
масленица—масьлянка
массивный—масыўны, цьвёрды і цяжкі
мастерить—майстравацъ
мастеровой—рамесьнік, работнік
материк—кантынэнт
мать—матка, маці
мачта—машта
маяк—марская вежа, маяк
маятник—махала
мгла—імгла, імгліца, муць, цемень
мгновеніе—імгненьне
мгновенно—мамэнтам, махам
медвѣдь—мядзьведзь
медвѣжата—медзьвяняты
медленно—марудна
медлить—марудзіць
междомѣтіе—кліч
между—між, паміж
меланхолично—смутна, смутліва, маркотна
меланхолія—маркота

мелочность—драбязьлівасьць, скрупулацтва
мелькнуть—мільгануць
мелкій—дробны
мелкой рысью—трушком
мелочь—драбніца, дробязь
мель—мель, мялізна
мельком—мімаходам, без вялікае ўвагі
мельнік—млынар, пруднік
мельница—млын, пруд, вятрак
меньшинство—меншасьць
менѣе—меней, менш
меня—мяне
мерещиться—верзціся
мерзавец—агіднік
мерзость—агіда, брыда
мерлушки—бараньki
мерцать—мігцець, бліскаць, выдаваць слабае блісканьне
мести—замятаць, мясьці
месть—помста
метель—мяцеліца, вея, завея, завіруха
метла—мятла
меч—меч
мечта—лятунак
мечтательность—лятуценнасьць
мечтать—лятуцець, марыць
миг—міг, мах, жыг, мамэнт
мигать—плюскаць
милашка—любунка, любачка
милосердіе—міласэрдзьдзе
милостыня—міласьціна, луста, афяра
милость—ласка, любасьць, міласьць
милый—любы, мілы

миновать—мінаць
минута—мінута, мінюта, хвіля
мирволить—патурацъ, быць прыхільным
мирить—годзіць, мірыць
мирный—міравы; ціхі, ціхамірны, спакойны
мір—сьвет
міросозерцаніе—сьветагляд
младшій—маладзейшы, малодшы
мнимый—падазрываны
мнительность—падазрэннасьць
мнительный—падазрэнны
много—многа, шмат
многовато—замнога
многолѣтній—даўгалетні, шматгадовы
многосложный—шматскладовы
многоточіе—недаказ
многочисленный—мнагалічны, лічны
множественное—множнае
множество—множства
множитель—множнік
мнѣніе—зданьне, думка, развага, меркаваньне
могила—яма, магіла
могущество—магутнасьць
можжевельник—яленец
мозг—мозаг
мозолить—муліць
мойка—мыцьцё
мокнуть—мякнуць, мокнуць
мокрая погода—мокрае надвор'е, хлюпа
мокрота—флегма, кархавіньне
мол (частица)—пыні, дзей
молва—пагалоска, дзейканьне

молнія—маланка, маладня
молодежь—моладзь, моладзеж
молодец—маладзец, зух
молодой—малады
молодость—маладосьць
молодцы—малайцы
молот—кувалда, молат
молоток—клявец
молоть вздор—гарадзіць, лухту пароць
молотье—мелева
молчаніе—маўчаньне, моўчкі
мольба—маленьне, упрашаньне
мольберт—шталюга, мольбэрт
монастырь—манастыр, кляштар
монашенка—чарнушка, манашка
монашескій—чарноцкі
моргать—плюскаць
море—мора
морковь—морква
мороженое—салодкі лёд
морщина—зморшчка, зморшчына
мостить—масьціць, брукаваць
мостовая—брук
мот—круцель, талызьнік
мотать—круціць
мотылёк—матыль, мятлік, мятлушка
мохнатый—касматы, калматы, бахматы
моховое мѣсто—амшара
мочь—магчы
мощь—моц, сіла, магутнасьць
мрак—мрок
мрачный—мрочный, пахмуры, цёмны
мстительный—імсьлівы
мстить—памшчацца

муж—муж, мужык
мужескій--мужчынскі
мужественно—мужна
музыкант—скамарох, музыка
мука—труды, мука
мундир—мундзер, мундур
муравей—мурашка
муравленный—паліваны
мурлыканьне—курна
мурлыкать—курныкаць
мучиться—трудзіцца, мучыцца
мчать—мкаць
мчаться—імчацца
мщеніе—памшчэньне
мыслитель—думаньнік
мыслить—думаць, мысьліць
мысль—думка, мысьль, зданьне
мыть—мыць, праць.
мышеловка—пастка на мышэй
мышленіе—думаньне
мышенок—мышанёнак
мышь—мышына, шчур
мѣдник—катляр
мѣл—крэйда
мѣра возможноси—змога
мѣсто—месца, места, пасада
мѣстоимѣніе—займя
мѣтить—значыць
мѣткій—меткі, трафны
мѣх—хутра, аблам; мех
мѣшкать—бавіцца, барыцца
мѣшковатый—цюхцей
мѣшок—мѣх, ворак
мягкій—мяккі

мягкосердіе—мяккасэрдасьць
мясник—разьнік
мята—рута
мяукать—курняўкаць, мяўкаць

Н

набалдашник—булдавешка
набавить—дадаць
набережная—узьбярэжная
наблюдатель—пагляданьнік, паглядач
наблюдать—паглядаць, спасьцерагаць, сачыць, пільнаваць
наблюдательный — бачны, паглядальны, зіркасты
наблюдательность — прыцямнасьць
наблюденіе—нагляд, сочка
набожны—пабожны
набор—складаньне; набор (рэкрутаў)
наборщик—друкар, складальнік
набѣг—напад, наход
наводненіе—паводкі
навоз—гной
навощенный—наваскованы
наволочка—наўлечка, навалка
навѣс—павець
навѣрно—напеўна
наглядность—паказнасьць
навязчивый—прычэпны
наглядный—наглядны, відавочны, паказальны
нагнуть—нахінуць, нагбаць, нахіліць
нагота—нагасьць
награда—нагарада
надбавка—наддатак

надежда—надзея, спадзяваньне
надежный—спадзеўны, надзейны
надзиратель—дазорца
надменность—пагарда, пыха, грэблівасьць
на днѣ—падысподам
надо—трэба
надобно—патрэбна
надоѣдать—дадзяваць, дакучаць
надоѣдать словами—вякаць, жвіндаць
надругательство—зруга
надрываться—падрывацца, асьцягавацца
надуть—ашукаць, абакуліць
надѣвать—надзяваць, апранаць
надѣяться—спадзявацца
наединѣ—насамоце
нажать—націснуць, нажмаць
нажива—зыск, прыбытак, набытак, нажыва
названіе—назоў
назло—назлосьць
назойливо—назольна, дакучна
наизусть—напамяць
наименованіе—найме, найменьне, менаваньне
наискось—наўскаса
найденный—знаходны
найденыш—знайдыш
найпаче—найгорш, азлашчы, найпагатове
найти—знайці
наказаніе—караньне
накалить—распаліць
накатник—пакот
накипь—пена, накіп

наморщить—зморшчыць, нахмурыць
намѣреніе—намер, намераньне
наоборот—наадварот
наотрѣз—наадрэз, як адрэзаў
нападать—набягаць, накідацца, навальвацца, нападаць
напасть—набегчы, накінуцца, наваліцца, нарынуцца; навала, напасыць
наперстак—напярстак
напирать—напіраць, націскаць
напиток—напітак, трунак
наплечник—палік
наполнять—напаўняць
напоминаніе—наўпамінаньне, наўпамінак
напоминать—прыпамінаць, наўпамінаць
напор—напіраньне
направленіе—кірунак
направлять—кіраваць
напрасно—задарма
напримѣр—напрыклад, дапрыкладу, прыкладам
на примѣтѣ—наўвеце
напрокат—напрагул
напряженіе—напружэньне, натуга
напрямик—нацянькі, напрасьцень
напяливать—напінаць
наравнѣ—нараўне
нарицательный—намінальны, агульны
народонаселеніе—народанасяленьне
народ—народ, люд, людства
нарост—гуз
нарочно—наўмысьля, наўмысна
наружность—выгляд, вонкасьць
наружны—знадворны, выглядны

нарушать—парушаць
нарѣчіе—гаворка, гутарка; прыслоўе
нарядный—аляганцкі, прыбраны, прыстроены
наряды—уборы, прыборы, строй
насекомые - казюлькі
населеніе—насяленьне
насиліе—гвалт, прысіляньне, прымус
насильно—гвалтам, сілком, сіламоц
насильственно—гвалтоўна
насквозь—наскрозь
наслаждаться—раскашаваць, асаладжацца
наслаждаться пищею—жыраваць
наслажденіе—асалода, раскашаваньне
наслѣдник—наступнік, насьледнік
наслѣдственность — наступнасьць, спадкаўшчызна
наслѣдство—спадчына, спадкі
насморк—насмарга, катар
насмѣхаться—кпіць
насос—сікаўка, помпа
насплетничать—назводнічаць
на средства—коштам, накладам
наставник—настаўнік, узгадавальнік
настаивать—налягаць, напіраць, навалівацца
настежь—напята
настояніе—наляганьне, напіраньне, навяліваньне
настоящій—цяперашні; запраўдны
настроеніе—настрой
наступленіе—наступ, надход
насѣдка—квакуха, квактуха
насѣкомое—казюлька
насѣст—курасадня

натирать—націрань, намуліваць
наткнуться—узьбіцца, натрапіць
натощак—натшча, нашча
натягивать—нацягаць, нацягваць
наугад—наздагад
наука—навука
наускивать—цукаць, скаваць
наушник—шаптун
нахал—нахабнік
нахлѣбник—настольнік
нахмуриться—нагмурыцца, нахмарыцца
находить—знахадзіць
находчивый—знаходлівы, адмоўны
„на чай“—на гасьцінцы
начало—пачатак, пачынак, зачын
начальный—пачатковы
начинать—зачынаць, пачынаць
нашествіе—наход
наѣздник—наезьнік
небосвод—небасхіл
нёбо—паднябеньне
небрежность—заняханьне, нядбальства
невзрачный—несамавіты
невниманіе—няўвага
невозбранно—незабаронна
невозможно—немагчыма, немажліва
невольно—мімаволі, ненаўмысьля
невредимый—непашкоджаны
невѣжа—грубіян
невѣжда—невук, прастак
невѣжество — несьвядомасьць, цямнота, няведаньне
невѣжливость — нcorrectly

невыносимо—нязносна
невыразимо—нявымоўна
негдѣ—няма дзе, недзе
негодованіе—гнеў, абурэньне
негодяй—нягоднік, басалай
недовольство—незадаваленьне
недовѣріе—нявера, бязьверыца, недавяраньне
недомогать—нядужаць, занепадаць
недоразумѣніе—непаразуменьне
недосмотр—недагляд, прагляд
недостало—пабракавала, не хапіла
недостаток—загана, вада; няхват, недахват
недоуздок—аброць
недоумѣвать—дзівавацца, ня цяміць
недочет—недалічка, аблічка, недалік
недѣйствительный—каторы ня маець сілы
недѣля—тыдзень, нядзеля
незабвенный—незабываны, незабытны
нежели—ніж, нічым, чымся
независимость—незалежнасьць
нездоровье—нядужаньне
неизъяснимо—нявыяўна, нявымоўна
неисправный—непапраўны, папсаваны
неистовство—халераваньне
неисчислимый—нязьлічоны, незрахаваны
некогда—няма часу, некалі
некстати—недарэчы
неловко—нязграбна, нязручна, някрутка, няёмка
нельзя—нельга, ня можна
нелюдимость—дзіканьне
немедленно—безадкладна, тойчас, зараз

не медля—не марудзячы
немного—троху, ня шмат
немоществовать—нядужаць, хварэць
ненавидимый—зьненавіджаны
ненависть—нянавіднасьць
ненарушимо—непарушна
ненастье—нянасьце, дрэннае надвор'е
ненасытный—ненаедны, прагавіты
необузданный—нясудзержны, бажавольны
необходимость—нямінушчая патрэба, мус
необыкновенное явленіе—пракуда
необыкновенный—нязвычайны, надзвычайны, пракудны
неоднократно—неаднакроць
не одобрять—ганіць
неодушевленный—бяздушны
неожиданно — нечаканна, неспадзейна, зьняцейку
неожиданность—неспадзяванка
неопредѣленный—неазначальны
неопрятность — неахайнасьць, няхлюйнасьць
неопытность—неспрактыкованасьць
неосновательно—бязгрунтоўна, няслушна
неохотно—няхоцяя, нехаця
непобѣдимый—непераможны
непогодь—бязгодзіца
неподвижно—нярухома, непарушна
непоколебимый — непахільны, нязрушны, нясхіснуюты
непослушный-ая—няслухмяны-ая, неслух, самаволка
непосредственный—беспасрэдні

непостоянство—няцьвёрдасьць, баламутнасьць
непремѣнно—канешна, конча, беспрамен-на, неадменна
непрестанно—бесьперастанку, бязупынна
непригодный—нязгодны
непріятель—непрыяцель, злосьнік, вораг
непріятно—няпрыемна
неприкосновенный—недатыкальны
неприлично—нягожа
непримѣтно—няпрыкметна, няўпрыцям
непринадлежащее—безналежнае
непринужденно—бяз прынукі
непроходимый—непраходны
непростительный—недараваны
нерадѣніе—нядбальства
неряха—няхлюй, неахайны, хлюндра, чулінда
несвойственный—няпрызвычны, непрызвычаены
нескладица—рагаза
неслыханный—нячуты, нячуваны
несмотря—ня гледзячы
несовершеннолѣтіе—бязьлетнасьць
несогласіе—нязгода
несомнѣнный—бяссумніўны
несостоятельность—банкруцтва, нястаннасьць
не спѣша—паволі, спахваля, паціху, не сьпяшаючы
несравненно—непараўнавана
не с руки—нязручна
несходство—непадобства

несчастіе—няшчасьце, гора, бяда
несчастный—бяздольны, гаротнік
несчетно—нязьлічона
нетерпимость—неталерантнасьць
нетрезвый—п'яны, нецьвярозы
неудача—незадача
неугодить—няўладзіць
неудобоваримый—нястраўны
неужели—няўжо, няго
неуклонно—няўхільна
неуклюжій—мешкарудны, нязграбны, касалапы, мяжджула, бамбіза
неуловимый—якога ня можна злавіць
неумолимый—няўпросны
неумѣренно—неўмеркавана, цераз меру
неупотребляемый—няўжывальны, гулявы
неурожай—няўрода, неўраджай
неусердно—нязычліва
неустойчиво—хістка, няцьвёрда
неустрашимый—неўстрашоны
неусыпно—надта дбаючы
неутомимый—незмардаваны, нязмораны, няўтомны
неуч—невук
нефть—нафта
нехотя—няхоця, ня хочучы
нечаянный—неспадзейны, няўмысны
нечестный—нясумленны
нечистота—нячыстасьць, бруд
нижеподписавшійся—ніжэйпісаны, ніжэйпадпісаны
нижній—ніжэйшы, сподні
низменность—нізіна
никак—ніяк

никогда—ніколі, нікалі, ніразу
никто—ніхто
никуда—нікуды
нимало, ничуть—нікаліва, нізваньня
ниспровергать—скідаць
ничего—нічога
ничтожество—ніштожнасьць, нічогасьць, бязвартасьць
ничтожная мелочь—найменшая драбніца
нищать—галець
нищій—старац, жабрак, убогі
но—але
новобранец—рэкрут
новолуніе—маладзік
новость—навіна
ноготь—ногаць, кіпаць
ножницы—ножні
ножны—похва
ноздря—храпа, наздра
нора—нара, пячура
носильщик—нашэльнік
носки—шкарпэткі
ноябрь—лістапад
нравиться—падабацца
нравственность — моральнасьць, сумленнасьць
нужда—патрэба, нужа, галеча
нынѣшній—сяньняшні, цяперашні
нѣга—пяшчота
нѣдра—нетры
нѣжность—негасьць, пяшчотнасьць, далікатнасьць
нѣкогда—некалі, калісь
нѣкоторый—некаторы

нѣмой—нямы
нѣсколько—некалькі
нѣтъ—не; няма
нѣчто—нешта

О

оба—абадва; абое (мужч. і жанч.)
обанкрутиться — збанкруціцца, збанкрутаваць
обаяніе—абаяньне
обварить—абшпарыць, абварыць
обвинитель—абвінавайца, абвінавацель
обвинять—вінаваціць
обворожительно—абварожна
обворожительніца—абварожніца
обдѣлать—абрабіць
обезопасить—забясьпечыць
обезоружить—разброіць
обезпеченіе—забясьпячэньне
обезпеченный—забясьпечаны
обезпокоенный—устурбаваны
обезсиливать—высіляцца
обезумѣть—адурэць, азяліцца
обезьяна—налпа
обертывать—завінаць, укручываць
обжигать—абпаліваць, абсмаліваць (валасы)
обжора—аб'ядайла
обзаведеніе—абзаводак
обзаводиться—развадзіцца (на што-небудзь), завадзіць (што-небудзь)
обзор—агляд
обида—крыўда, жаль
обить—аббіць

обида—крыўда
обиліе—збытак, лішак
обирать—аббіраць
облава—аблава
облагать—абкладаць
обладаніе—ўладаньне, панаваньне
облако—вобалак, воблак, болка, хмарка
область—краіна
облатка—аплатка
облаченіе — абалачэньне, паркоўнае адзеньне
облачный—воблачны, хмарны
облегчать—палягчаць, латвіць
облегченіе—палягчэньне, палёгка, палатвеньне, адхлань
обложеніе—абкладаньне
облокачиваться—аблягацца
обломок—зломак
обмакивать—мачаць
обман—мана, ашуканства
обманщик—мань, манюка, ашуканец, круцель, абакула
обманывать—падманяць, ашуківаць
обманываться—падманяцца
обмолвиться—абмовіцца
обмолвка—абмоўка
обморок—абамленьне, самленьне
обмундировка—абмундуроўка
обмѣн—замена, менка
обнадеживать—надзеіць, пеўніць, бясьпечыць
обнажать—абнагачаць, абнажаць, абгаляць

обнародованіе — агалашэньне, публікацыя
обнаружить—выявіць, знайці, вышукаць
обновлять—аднаўляць
обобщеніе—абагуленьне
обобщить—абагульніць
обогащеніе—збагаценьне
ободрять—бадрыць
обожать—абажаць
обождать—паждаць, пачакаць
обозрѣвать—аглядаць
обозрѣніе—агляд
обоз—абоз
обои—аббіцьце, шпалеры
оболочка—пленка
оболтус—бамбіза
обольщать—звадзіць, баламуціць, прываблівать
обольщеніе—ваба, прывабліваньне, зводы, баламуцтва
обоняніе—нюх
оборванец—абшарпанік
оборот—абарот, адварот
оборотень—скідзень
обоюдный—узаемны
обрабатывать—рабіць, абрабляць, ураблять, апрацоўваць
обработанный—аброблены, апрацаваны
образ—абраз
образец—прыклад, абраз, почыт, кштальт
образованіе—адукацыя
образованность—адукаванасьць
обратный—адваротны, паваротны
обращаться—зварочвацца

обращеніе—зваротак, абхаджэньне
оброк—падатак, чынш
обрученіе—заручыны
обрѣзок—акравак
обряд—абрад, цэрамонія
обсасывать—абсмактываць
обстановка—абстава, абстаноўка
обстоятельно—дакладна
обстоятельство—акалічнасьць
обсуждать — мяркаваць, абмяркоўваць, разважаць, абгавараваць, абсуджаць
обученіе—навучаньне
общежитіе—супольнае жыцьцё, прытулак
общенародный—паспольны, агульнаграмадзкі
общественный—грамадзкі
общество—грамада, грамадзянства; таварыства
общій—агульны, супольны
объявленіе—абвестка
объяснять—зьясьняць, тлумачыць
объятія—абоймы, абшчапліваньне
обыватель—абывацель, жыхар
обыкновенный—звычайны, абычайны
обыск—ператроска, равізія
обычай—звычай
обѣ—абедзьве
обѣщать—абяцаць, дэкляраваць
обязанность—павіннасьць, абавязак
обязательно—абавязкова
овин—асець, еўня, гумно
овладѣть—аўладаць, апанаваць
овощи—гародніна
овраг—роў, вялікі роў

овца—авечка
огарок—недагарак
оглавленіе—сьпісаньне
огласка—агалоска
оглушительно — нязвычайна голасна, шумна
оговорка—абмоўка, увага
огонь—сьвятло, агонь
огородник—гароднік, гараднічы
огорчать—засмучаць
огорченіе—засмучэньне, прыкрасьць
ограда—агарода, аграда
ограничить—абмежаваць
огромный—вялізарны
огурец—агурок, гурок
одежда—адзежа, адзеньне, вопратка
одеколон—кёльнская вада
одинаковый—аднакавы, аднолькавы
одиннадцать—адзінаццаць
одинокій—самотны, адзінотны
одиночество—адзіноцтва, адзінота
одичать—зьдзічэць
однажды—раз, аднойчы
однако—аднак, адылі
одновременно—адначасна, разам
однообразіе—аднавабразнасьць, аднастайнасьць
односложное—аднаскладовае
одночлен—аднасустаўнік
одобреніе—ухвала
одобрительно—спагадліва
одобрить—ухваліць
одолжать—пазычаць
одолженіе сдѣлайте—зрабіце ласку

одолѣть—здолець
одуванчик—ксяндзоў плеш
одурь—адур, адурэньне, аглуменьне
одѣяло—коўдра, адзяяла, дзяруга
одѣяніе—адзяньне, уборы
ожерелье—маністы, каралі
ожидать—чакаць
озеро—возера
ознакомиться—абзнаёміцца
окно—вакно
окончаніе — заканчэньне, даканчэньне, канчатак
окорок—кумпяк
окоченѣть—адубець
окраина—украіна
окрестность—ваколіца
округ—правінцыя, вокруг
октябрь—кастрычнік
оладья—ладка
олень—алень
олицетворять—увасабляць
олово—цын, волава
оловянный—цыноўны, валавяны
омрачать—засмучаць, задаваць тугі
омут—вір
она—яна
он—ён
опасно—небясьпечна
опасность—небясьпека
опериться—абпэрывацца
опериться зеленью—уруніваць
опечаливать—засмучаць
опечатка—друкарская абмылка
опись—сьпіс, попіс, рэестар

оплеуха—аплявуха, плюха, поўх
оповѣщеніе—абвяшчэньне, наказ, азнайменьне
опозданіе—спазьненьне
опорочить—асароміць, аславіць, аскандаліць, зганіць
оправдывать—бязьвініць
опредѣленіе—азначэньне
опредѣлительный—азначальны
опредѣлить—азначыць, абмеркаваць
опредѣлять—азначаць, меркаваць
опрокинуть—заваліць
опрокинуться—абярнуцца, вывернуцца
опрометью—вопрамець, кумільгам, угрунь
опротивѣть—зьнялюбець, апрыкліцца
опрятность—ахайнасьць
оптом—агулам
опустошить—спустошыць, зьнішчыць
опухнуть—апохнуць
опыт—вопыт, дасьлед, проба, спрактыкованасьць
опьянѣть—упіцца
опять—ізноў
оратор—прамоўца
орел—арол
орудіе—арудзьдзе
оружіе—аружжа, бронь
орѣх—гарэх
оса—асва
осада—эбляжэньне
осадки—выпады
осанка—самавітасьць
освобождать—вызваляць
освѣщать—асьвятляць

осеннiй—восенны, восенскi
осенью—увосень, восеньню
оскалить,-ся — вышчарыць,-цца, выскалiць,-цца
оскорбиться—абразiцца, пакрыўдзiцца
ослушник—неслух
оскорбленiе—абраза,
ослѣпленiе—засьляпеньне
ослѣплять—сьляпiць, засьляпляць
осмотр—агляд, равiзiя
основанiе—уснова, грунт, падмуровак
основательно—грунтоўна, дакладна
основать—залажыць, заснаваць
особа—пярсона
особенно—асаблiва
особенность—асаблiвасьць
особый—асобны
оспа—воспа
оспопрививанiе—прышчэпка воспы
оставить—пакiнуць
оставлять—застаўляць, пакiдаць
остальное—тое, што засталося
остальной—пазасталы
остановиться—спынiцца, прыстоiць
остановка—спыненьне, прыстойка
остаток—рэшта, астача
остерегать—засьцерагаць
остерегаться — сьцярэгчыся, высьцярагацца
осторожность—асьцярожнасьць
острастка—прыгроза
остров—выспа, востраў
острота—войстрасьць; войстрае i разумнае слова

опроверженiе—зьняпраўджаньне
острый—войстры, гостры
оступиться—абшаснуцца, абступiцца
остыть—астыгнуць
осуждать—асуджаць, ганiць
осуществить—ажыцьцёвiць, спраўдзiць
осѣдлость—аселасьць
осѣнить—ахiнуць
отблеск—водблiск
отвертка—адмычка, шрубнiк
отворять—адчыняць
отвратительно—брыдка, гiдка, з душы прэць
отвращенiе—агiда
отвѣдать—пасмакаваць
отвѣт—адказ
отвѣтственность—адказнасьць
отвѣчать—адказываць
отвяжись—адчапiся, адкасьнiся
отдаленiе—воддаль, адлегласьць, адскока
отдохнуть—адпачыць, аддыхнуць
отдых—адпачынак
отдѣльно—асобна, паасобку
отец—бацька, айцец
отечество—бацькаўшчына, айчызна
отзвуки—згукi, водгукi.
отказ—адмова
отказываться—адмаўляцца
отклик—адгалос
отклонить—адхiлiць
откос—адхон, пакат
открыть—адчынiць, адкрыць
откуда—адкуль
отличительный признак—адзнака

отлічно—дужа добра, дасканальна
отмычка—адмычка
относительно—адносна, памяркоўна
отношеніе—адношаньне, адносіны
отовсюду—адусюль, зусюль
отодвигать—адсуваць
отомстить—памсьціцца
отопленіе—апал, паліва
оторопь—утрапеньне
отпечаток—адбітак, адпячатак
отповѣдь—адпаведзь
отправитель—высыланьнік
отпрыск—водпрыск, адростак, выплод
отпрягать—выпрагаць
отпуск—водпуск
отрава—атрута
отраженіе—адбіцьцё
отрада—здаволенасьць, радасьць
отрекаться—адракацца, выракацца, чурацца
отрезок-адцінак
отрицательно—адмоўна
отродье—вырадак
отрочество—дзяцінства
отрубить—адсячы, уцяць
отруби—пасеі, высеўкі, абсеўкі
отряд—аддзел, адрад
отсрочка—адклад у часе, адсрочка
отставка—адстаўка, дымісія
отступленіе—адступаньне
отсюда—адсюль, адгэтуль
оттепель—адліга, адляж
оттуда—адтуль
оттѣнок—водцень
отцеубійство—бацькаўбіўства

отчасти—часткаю
отчаяніе—адчай, роспач
отчаянно—з адчаем, з роспаччу
отчего—чаму, чаго, дзеля чаго
отчет—абрахунак, справадзача, адчот
отыскать—знайці, адшукаць, дашукацца
отягощать—абцяжарываць, абцяжаць
охладѣть—асьцюдзянець
охота—паляваньне, ловы; ахвота
охотник—паляўнічы, лавец
охотно—з ахвотаю, ахвотна
очаг—ачаг, агнішча
очарованіе—ачараваньне, чароўнасьць
очаровательно—чароўна
очаровать—зачараваць, падчараваць
очаровывать—чараваць
очевидно—вачавіста, відочна
очередь—чарод, чарада, чарга, калея, радоўка
очень—дужа, надта
очерк—начырк, шкіц
очутиться—апынуцца, ачынуцца
очкі—акуляры
ошейник—ашыйнік
ошибка—абмылка
ощупью—вобмацкам, шчупком

П

павлин—павук
падаль—падла
падать—валіцца
падеж—склон; пошасьць, вопадзь
падучая болѣзнь—канвульсіі
падчерица—падчарка

пакля—пакульле
палач—кат
палка—кіёк, палка
памятник—помнік, памятнік
панталоны—нагавіцы, споднія штаны
папа—папа, папеж; тата
пар—пара
парень—дзяцюк, хлопец
пари—заклад
парикмахер—парыкмахер, цырульнік, галеньнік, стрыжэньнік
паровое поле—папар
парши—шолудзь, пархі
паршивый—пархаты, шалудзівы
паслен—глісьнік (трава)
пасмурно—хмарна
пасха—паска, вялікадне, вялікдзень
пахарь—ратай
пахота—ральля
пачкаць—пэцкаць
паять —літаваць
пельмень—калдун, варэнік
пентюх—мяжджула
пепельніца—попелка
первоначальный—першастковы
первый—першы
перевод—пераклад, тлумачэньне
переводчик—перакладчык, тлумач
перевозчик—перавозьнік
перевѣс—перавага
перегородка—пераборка, адгародка
перегрузка—перавалка
перекупщица—перакупка
перелистываць—лістаць

перемиріе—замірэньне да часу
переплет—вокладка (цьвёрдая і мяккая)
переплётчик—вокладнік
переулок—завулак
перила—поручні, парэнджы
перочинный ножик—складанчык
перчатка—пяршчатка, рукавічка
пескарь—піскуж
пестро—пстрыката, нярэста
пестрота—пстрыкатасьць, пярэстасьць
печаль—сум, засмучэньне, журба
печатаць—друкаваць
печатня—друкарня
печать—пячаць; друк
печенье—пячыстае
печник—пячкур
пещера—пячура
пилить—пілаваць
пилюля—галачка
пирожное—піронжае, цестка
пиршество—баляваньне
писатель—пісьменьнік
письмоводитель—пісьмавод
питаніе—кармленьне, пажыва
питаться—жывіцца, карміцца
питомец—гадунец
пища—яда, ежа, еміна
плавленне—растапленьне
плаксивость—хліпясьлівасьць
платеж—выплата
платок—хустка
платье—сукня, адзеньне, адзежа
плаун—дзераза, цякун (раст.)
племянник—пляменьнік
плотина—грэбля

плотно—шчыльна, шчытна
площадка—пляцок, пляцык
площадь—плошча, пляц
плутовство—круцельства, махлярства
плѣн—палон, няволя
плѣнник—паняволены, палонны
пляска—скокі
побережье—узьбярэжжа
побить—аббіць
побрякушка—брындзюлька
побуждать—зацяваць
побѣда—перамога
повадиться—унадзіцца
повиду—наўзрок
повиноваться—пакарацца
погибать—гінуць
поговаривать—дзейкаць
поговорка—прыказка, прымоўка, прыслоўе
пограничны—украінны
погреб—склеп, пограб
погребеніе—пахаваньне
погремок—званец (раст.)
погремушка—бразкаўка
подарок—падарунак, гасьцінец
податель—падаўца
подать—падатак
подаяніе—міласьціна, луста хлеба
подвергаться—падпадаць
подвижность—рухавасьць
подвластность — падлегласьць, падуладнасьць
подвиг—высокі учынак
подвода—фурманка
под гору—з гары

поддакивать—патураць
поденщик—падзёньнік
подержанный—ужываны
поджать—падажмаць, падшчаміць
поджигатель—падпалшчык
подзадоривать—падбіваць
подкрѣпленіе—падсілак, падсілкаваньне, узмацненьне
подлежащее—дзейнік
подлинник—аўтэнтык
подлѣ—побач, вобак, ля
подметка—падноска
подножка—суножка
поднятіе—падніманьне, падойм
подобіе—падобнасьць
подобострастіе—падлыжнасьць
подогнуть—падхіліць, падкасаць
подозрительность—падазрэннасьць
подонки—падскробкі, буза
подорожник (раст.)—трыпутнік
подпоясаться—падперазацца
подраздѣленіе—падзел, драбнейшы падзел, падразьдзел
подруга—таварышка
подряд—дастава
подряжать—контрактаваць
подсвѣчник—ліхтар
подсказывать—падказываць
подслѣповатый—няўзоркі
подснѣжник—пралеска
подсолнечник—сланечнік
подстрекать—падбіваць, падбухторываць, падвучаць
подсудимый—той каго судзяць, падсудкы

подтвержденіе—пацьвярджэньне
подчеркивать—падчырківаць, падкасоўваць
подчиняться—паддавацца, падчыняцца
подъёмный—паднімальны
подмышки—падпашкі
пожалуйста—калі ласка, будзьце ласкавы
пожеланіе—пажаданьне
пожертвованіе—афяра
пожизненно—да самае сьмерці, на ўсё жыцьцё
пожимать—сьціскаць
позавчера—заўчора
позади—адзаду, ззаду
позапрошлый—перадастатні
позапрошлогодній—залеташні
позволеніе—дазвол
позвонок—хрыбетны вужлак
позвоночник—хрыбетны стоўп
поздравленіе—павіншаваньне
позор—ганьба, сорам
поистинѣ—запраўды, дадушы
пока—пакуль
показатель—паказальнік
покатый—спадлівы, адхоны
покаяніе—пакута
покой—спакой
покойник—нябожчык
покоритель—пераможнік
покорнѣйше—найпакарней
по крайней мѣрѣ—прынамся
покровитель—пратэктар
покупатель—купец, куплянынік

покупать—купляць
покушеніе—замах
пол—падлога, памост; плоць
полагаться—здавацца, пакладацца
полдень—поўдня, паўдзён
полезный—карысны
полет—лёт
полка—паліца
полно—поўна; досыць, годзе
полноводіе—паводкі
полновѣсный—поўнае вагі
полномочіе—поўнаважнасьць
полог—засьціла
положеніе—становішча, стан
положительная степень—звычайная ступень
полотенце—рушнік
полугодіе—паўгодкі
получатель—адрэсат
получать—даставаць
полушаріе—паўклубок, паўкуля
польза—карысьць, інтарэс
пользовать—лячыць, даваць пользу
пользоваться—карыстаць
помимо—апроч
поминовеніе—памін, памінкі
помои—памыйкі
помойная яма—памыйня, сьметнік
помолвка—змовіны, запоіны
помѣститься—зьмесьціцца
помѣсячно—штомесячна
помѣтка—знак
помѣшанный—здурнелы
помѣщик—пан, гаспадар двара

поневолѣ—з няволі, з прынукі
понемногу—патроху
понимать—разумець, цяміць
понос—мыт
поношеніе—зьнявага на словах, лаянка
понуждать—прынукаць, рупіць
понынѣ—дагэтуль
понятіе—разуменьне
понятливость—цямлівасьць
понятливый—цямны, цямлівы
по обѣим сторонам—пааберуч, абапал
попадать—трапляць, уцэліваць
поперек—упоперак
попеченіе—апекаваньне, печа
попечительство—апека, апекаваньне
поплатиться — паквітавацца за свае ўчынкі
пополам—напалам
пополудни—папаўдні
поповник (раст.)—рамон
поправка—направа
попрек—папіка, дакор
попрошайка—папрасяка
попрыгунья—скакунка
попытка—спроба
поражать—паражаць, зусім перамагаць
пораженіе—паражэньне, паражка, перамога
поразительно—паражліва
порицаніе—ганьба, згана
порождать—спараджаць
порожняком—паражнём
порознь—паасобку
порок—вада, хіба, загана

порочить—ганьбіць
порочный—папсаваны
портить—псаваць
портниха—швачка
портной—кравец
поруганіе—зьдзек, наруга
поручать—даручаць
поручитель—паручаньнік
порхать—пырхаць
порча—псота
порыв—парываньне
порядочный—парадачны
посёлок—выселкі
поскользнуться—пасьлізнуцца
пословица—прыслоўе, прыказка
послушаніе—послух
послушность—слухмянства
послѣ—пасьля
послѣдній—астатні, апошні
послѣдователь—пераймальнік, пасьледаваньнік
посмѣяніе—пасьмех, наруга
пособіе—падмога, дапамога
посреди—пасярод
посредственно—сярэдне, пасярэдняму
постановленіе—пастанова
постепенно—паступова, ступянёва
поститься—поставаць
посторонній—чужы
постройка—будоўля
поступок—учынак
посуда—пасудзіньне, начыньне
посѣщеніе—даведаньне

потеря—страта, згуба
потерять—згубіць, страціць
потолок—столь
потому—таму, дзеля таго
потом—патым, затым, пасьля таго
потребность—патрэба
потчивать—трактаваць, частаваць
похищать—скрадаць
похожій—падобны
похороны—хаўтуры, пахаваньне
поцѣлуй—пацалунак, буся
почва—грунт, глеба
по-человѣчески—палюдзку
почему—чаму, дзеля чаго, зачым
почет—чэсьць, ушанаваньне
починка—направа
почка—пупышка; почка
почти—блізка, блізка таго, блізка што, амаль не, бязмаль
почтительность—пачцівасьць
пошлина—аплата, мыт
пощада—міласьць
пощечина—поўх, аплявуха
поѣзд—поезд, цягнік
поэтому—дзеля таго
появляться—зьяўляцца
поясница—сярэдзіна
правительство—урад гаспадарства
править—кіраваць, урадаваць
правленіе—урад, кіраўніцтва
правописаніе—ортографія, правапіс
праздник—сьвята
праздновать—сьвяткаваць
праздность—гулявасьць

прачешная—пральня, прачкарня
превозмочь—перамагчы
превосходить—перавышаць
превосходная степень — найвышэйшая ступень
превосходство—перавышка, вышэйшасьць
превращать—пераварачаваць на другое
превышать—перахадзіць, перавышаць
преграждать—загараджываць
преданность—адданасьць
предатель—подлы зраднік, прадаўца
предательски—пазраднiцку
предвидѣть—прадбачыць
предвѣдѣніе—прадзнацьцё
предзнаменованіе—прадзнака
предисловіе—прадмова
предки—дзяды, прэдкі
предлагать—суліць, прапанаваць, набівацца
предлог—прыймя (граматыч.); пасул
предложеніе — суленьне, прапазыцыя; сказ, фраза
предложный падеж—месны склон
предмет—прадмет, рэч
предназначеніе—прадназначаньне, прызначаньне
предостереженіе — засьцераганьне, перасьцярога
предосторожность—прадасьцярожнасьць
предосудительный—наўперадзаганны, нягодны, благі
предписаніе — прадпісаньне, загад на пісьме
предполагать—меркаваць, гадаць, уважаць

предпочитать—уважаць за лепшае
предразсудок—прыхамаць
предсказывать—вешчаваць, прадказываць
представитель—прадстаўнік
представительный—самавіты, прадстаўнічы
представлении - уява
председатель—прэзас, старшыня
предупредительно—папярэдліва
предупреждать—папераджаць
предусмотрительно—угадліва
предчувствіе—прадчуцьцё
предъявитель—падаўца
предыдущій—папярэдні
прежде—раней, перад тым
преждевременно—без пары, раней часу
прежній—ранейшы, папярэдні, перад тым быўшы
презирать—пагарджаць, грэбаваць
презрительно—грэбліва, пагардна
презрѣніе—пагарда, узгарда
преимущественно—пераважна
преимущество—пераважнасьць
прекословіе—пракаслоўвасьць
прекрасно—надта хораша, вельмі красна
прекращать—спыняць, застанаўліваць, канчаць
прелестный—вабны, прынадны, лёсы
прельщеніе—прынада
пренебреженіе—няўвага
преніе—спрэчкі, дыскусія
преобразованіе—пертварэньне
преодолѣть—сходаць, змагчы
преподаватель—вучыцель, выкладаньнік
преподавать—вучыць, выкладаць

препровождать—перасылаць; бавіць (час)
препятствіе—завада, перашкода
перервать—перарваць
прерывать—перабіваць, перапыняць
преслѣдованіе—перасьледаваньне
престол—пасад
преступленіе—праступства, злы ўчынак
пресыщеніе—перасытнасьць
преувеличеніе—перабольшаньне
прибавленіе—дадатак
прибавочный—дадатковы
приближаться—набліжацца, бліжыцца
приблизительно—блізка таго, прыблізна
прибрежье—узьбярэжжа
прибыль—карысьць, прыбытак, спор
прибытіе—прыбыцьце
привидѣніе—здань, зданьнё
привить—прышчапіць
привлекать—гарнуць да сябе, вабіць, прынаджываць
привыкать—прызвыкаць, прызвычаівацца
привычка—прызвычка
привѣт—прывітаньне
привѣтствовать—вітаць
привѣтливо—ласкава, прыхільна
привязанность—прывязанасьць
приглашать—запрашаць
приговор—прысуд
пригодность—здатнасьць, згожасьць
приготовленіе—прыгатаваньне, рыхтаваньне
приданое—пасаг
придаточный—даданы
придирчивый—прыдзірлівы, зьвяглівы

прижиганіе—прыпаліваньне
прижимать—прыціскаць
призваніе—заклік, нахіл
призма—брыла, прызма
признак—прымета, знак
призрак—мара, здань
призрѣніе—апека
призыв—заклік
приказаніе—загад
приказчик—крамнік, прыганяты, даручны
приключеніе—прыгода,здарэньне, стацьцё
прикрѣплять—прымацняць, прымацоўваць
прилагательное имя—прымета
прыласкать—прылашчыць
прилежаніе—пільнасьць, рупнасьць, старраннасьць
прилипчивость—ліпучасьць
приличіе—прыліка, прызвуітасьць
приложеніе—дадатак
примирять—мірыць, давадзіць да згоды
примѣненіе—ужытак
примѣр—прыклад
примѣсь—прымешка
примѣчаніе—увага, заметка
принадлежать—наляжаць
принимать—прымаць
принудительный—прымусовы, з прынукі
принуждать—прынукаць, прымушаць,прысіляць
припадок—прыпадак хворасьці, параксізм
приправа—закраса
природа—натура, прырода, урода
присвоить—прыўлашчыць, прысабечыць
прискорбіе—засмучэньне

прислуга—слуга, чэлядзь
прислушиваться—прыслухівацца
присмирѣть—сьціхамірыцца
присмотрѣться—прыглядзіцца
приспособленіе—прылада
присоединить—далучыць, прылучыць
приспособлять — прыспасабліваць, данасовываць, прытарноўваць
пристанище—прыхін, прытулак
пристать—прыбіцца
пристегивать—прышпіляць
пристальный—пільны
пристрастіе—старонасьць, небесстароннасьць
присутствовать—быць, знаходзіцца, быць прысутным
пристяжная—варчаковая, прыпрэжка
приторно—прыкра
притѣсненіе—уціск
притяжательный—прыналежны
прихоть—капрыс
прицѣливаться—складацца, цэліцца
прицѣплять—прычэпліваць
причастіе—дзеяслоўная прымета (грам.)
прическа—зачоска
причесать—зачасаць, зачасацца
причудливо—дзівосна
пріемыш—дольнік, няродны дзіцёнак на ўзгадаваньні
пріобрѣтать—набываць, нажываць, здабываць
пріѣзжій—прыезны, прыбылы
пріют—прытулак
пріютить—прытуліць

прiятность—прыемнасьць
пробовать—каштаваць, зажываць, смакаваць
пробочник—штопар
пробужденiе—абуджэньне
провидѣнiе—правiдзеньне
провожать—праваджаць, прапускаць
проволока—дрот
проворство—спрыт, жвавасьць, рухавасьць
прогрессивный—паступовы
прогулка—пагулянка
продовольственный—харчовы, аправiзацыйны
продолженiе—працяг
прозрачность—празрыстасьць
проигрывать—прагулiваць
произведенiе—твор; множыва, зьлiчво
производить—тварыць, вытвараць
производство—вытвор
произвол—самавольства
произносить—вымаўляць
происхожденiе—род, пахаджэньне (з роду)
происшествiе—здарэньне, прылука, прыгода
проказник—дуронiк, пракуда
пролить—разьлiць
промах—абмашка
промежуток—iнтэрвал, межка
промышленность—прамысловасьць
пронзительно—праразьлiва, верасклiва
проникать—пранiкаць
проницательный—пранiклiвы
проныра—пралаз
пропасть—прорва, бяздоньне, прадоньне
пропитанiе—жывеньне
пропуск—перапуск
пропускная бумага—прымакатка
прорубь—пролубка, панаўка
просвѣщенiе—прасьвета
просматривать—праглядаць
просрочивать—прапускаць паказаны час
простительно—прабачна
простить—дараваць
простой—просты
простор—воля
просторный—раскошны
пространство—прастор
проступок—благi ўчынак
простыня—посьцiлка
просфора—праскурка
просчет—аблiчка
просыпаться—прачынацца, прашнавацца
противник—супрацiўнiк
противно—прыкра, брыдка
противоположность — працiўлежнасьць, контраст
противорѣчить—пярэчыць, казаць наўпроцi
противоядiе—процiватрута
прохладный—прахалодны
прохожiй—падарожны, хадзяка
прочность—цьвёрдасьць, моцнасьць, трываласьць
прошедшее—мiнулае, перабытое
прошенiе—просьба, заява
прошлогоднiй—леташнi
прошлое—мiнуўшчына
прощанiе—разьвiтаньне

прощать—даравацъ, выбачацъ
прощаться—разьвітывацца, адкланівацца
прощеніе—дараваньне, прабачэньне
прыгать—скакаць
прыскать—пырскаць
прядь—жменя, пасмачка, горстка
прямо—проста
прямолинейный—просталінейны
прямоугольник—простакутнік
пряник—пернік
прятаться—хавацца
птенец—нісклёнак
птица—птушка
пугать—страшыць, палохаць
пугливо—пужліва, палахліва
пуговица—гузік
пузырь—бурдыль (на вадзе)
пулемёт—кулямёт
пуля—куля
пускать—пушчаць
пустой—пусты
пустомеля—брахун
пусть—няхай, хай
путаница—плутаніна, бунтаніна
путать—плутаць
путешествіе—падарожа
пухнуть—пахнуць
пушка—пушка, гармата
пчеловодство—пчалярства, замецтва
пылать—пыхаць полымем
пыл—запал, гарачка
пыль—пыл, курава
пыхтѣть—сапаць, пыхкаць

пѣвец—пяюн, пясьняр
пѣніе—пяяньне
пѣтух—певень
пѣть—пяяць
пѣхотинец—пяхотны жаўнер
пѣшком—пеша, пехатою
пятно—пляма

Р

раб—раб, нявольнік
раболѣпіе—падлягаиьне, рабалепства
работа—работа
работящій—працавіты
рабочій—работнік, рабочы
раввин—рабін
равенство—роўнасьць
равнина—раўніна, раўнядзь
ровно—роўна
равновѣсіе—раўнавага
равный—роўны
ради—дзеля
радуга—вясёлка, смок
радѣтельный—зычлівы, радзівы
разборчивый—перабірлівы
разбрасывать—раскідаць
развитіе—разьвіцьце
развлеченіе—забава
развернуць—разгарнуць
разврат—распуста
развращать—навучаць распуставаць
развѣ—хіба
развѣдка—узьведка

разговаривать—размаўляць, гаманіць, гутарыць, зюкаць
разговор—размова, гутарка, гаворка
разгром—разгром, спусташэньне
раздор—нязгода
раздражать—дражніць, раздражніваць
раздражительность—дражлівасьць
раздѣвать—распранаць, разьдзяваць, разьбіраць
раздзѣл—падзел
разлив—разводзьзе
различный—розны, размаіты, усялякі
разложеніе—раскладаньне; гніцьцё, струхленьне
разместить [illegible] — разьмесціць
размѣн—мена, менка
разница—розьніца
разозлиться—зазлавацца
разорять—разбураць, раскідаць, руйнаваць
разработать—распрацаваць
разрушать—разбураць, нішчыць
разрывать—разьдзіраць
разрѣшеніе—дазвол
разрѣшить—дазволіць
разсвѣт—сьвітаньне, золак
разсказ—апавяданьне
разстояніе—адлегласьць
разсуждать—разважаць
разсыльный—пасланец
разум—розум
разъѣзд—раз'езд, пераезд, разьмін, патруль
разъясненіе—зьясьненьне, тлумачэньне
раньше—раней, даўней
раскаяніе—каяньне, пакута

распорядитель—распарадчык, загадчык
расписка—квіт, расьпіска
располагать—меркаваць
распредѣленіе—расклад
распря—звадка
распутье—ростані
растаскивать—расьцягаць
растеніе—расьціна
распродажа—распродаж
распространеніе—пашырэньне
растворять—расчыняць
растрата—растрата
растрогать—расчуліць
расход—выдатак
расцвѣтать—зацьвітаць, красаваць
расчет—памэркацыя, разьлічэньне, падрахунак
рвота—рвакі, ваніты, ванітаваньне
ребенок—дзіцёнак, дзіцянё
ребячество—дзяцінныя ўчынкі
ревѣть—раўці, рыкаць, гусьці
ревность—рэўнасьць, зайздрасьць, завісьць
резина—гума, гумілястрык
резолюція—пастанова
резон—рацыя
ремень—рамень
ремесленник—рамесьнік
ремесло—рамяство
ренсковой—гарэлачны, вінны
ржавчина—іржа, аржавеньне
ржать—ірзаць
рига—ток, гумно
рисунок—рысунак, малюнак
рис—рыс, рыж

родильница—радзіха
ровик—равок
родина—родны край
родители—бацькі
родник—крыніца
родительный падеж—родны склон
рожь—жыта
Рождество—Ражство, коляды
роза—рожа
розовый—рожавы
розыск—шуканьне
ромашка—румянка
росисто—росна
роскошь—пышнасьць, раскоша
ростовщик—ліхвяр
роща—гай
рубанок—гебель, стуж
рубаха—сарочка, кашуля
рубище—рызьзе, расьсе
ругать—лаяць, сварыцца
рудокоп—рудакоп, капач
ружье—стрэльба
рукоятка—цаўё
ручательство—зарука
ручей—ручай, цурок
рынок—рынак, торг
рѣдкость—рэдкая рэч
рѣчь—прамова, мова
рѣшетка—краты
рѣшетчатае—кратчатае
рюмка—чарка, хелішак
рябить—мітусіцца
ряд—рад
рядом—побач

С

сабля—шабля
садиться—садзіцца, сядаць
салфетка—сарвэта
самонадѣянность—саманадзейнасьць
самосознание - самасьвядомасьць
самостоятельность—самастойнасьць, незалежнасьць
самоубійство—самаўбіўства, самагубства
сапог—бот, чобат
сапожник—шавец, чабатар
сарай—пуня
сахар—цукер
сбереженіе—зьбераганьне
свадьба—вясельле, свадзьба
сверх—згары, узвыш
сверчок—цыркун
свиданіе—пабачаньне
свидѣтель—сьведка
свидѣтельство—пасьведчаньне
свирѣль—жалейка
своды—склепеньне
свойство—прымета
свойственно—прызвычаена
свояченица—швагерка
связь—зьвязак
сглазить—урачы, асурочыць
сдача—рэшта, здача; падданьне, паддаваньне
стовор—змовіны
сгоряча—спопрыску
сдвинуть—зсунуць, скрануць, зрушыць
сдѣлайте одолженіе—зрабіце ласку
сдѣлать—зрабіць

себѣ—сабе
себя—сябе
сегодня—сягоньня, сяньня
седьмой—сёмы
сейчас—зараз
селедка—селядзец
семейство—сям'я
сентябрь—верасень
середина—сяродак
серьги—падвѣски
сжать—сажмаць, сьціснуць, сьцяць
сизый—шызы
сиплый—сіпаты
сирень—бэз
ситец—пэркаль
сіяніе—зьзяньне
сказка—казка
сказуемое—сказьнік
скамья—лаўка, услон, зэдаль, тапчан
скарлатина—шкарляціна
скатерть—абрус, настольнік, сарвэта
скверно—блага
сквозняк—скразьнік, пройма
скворец—шпак
скворечница—шпакаўня
скирда—тарпа
скитаться—бадзяцца
скиталец—бадзяка
склонить—схіліць
склонность—нахіл
скользить—каўзацца
скользко—сьлізка, коўзка
сколько—колькі

скопленіе—натаўп
скорбный—тужлівы
скорбь—туга
скорѣй—скарэй, барджэй, хутчэй, шыбчэй, шпарчэй
скот—быдла, скаціна, жывёла
скотный двор—абора, стадола
скребніца—скрэбла
скрежет—скрогат
скрежетать—скрыгаць, скрыгатаць
скрипать—рыпаць, скрыгаць
скука—нуда
скупец—скнарыца
скупость—скнарасьць
скучаць—нудзіцца
слагаемое—складанае
сладость—салодкасьць
слишком—надта
словарь—слоўнік, славар
словно—як слова
слог—склад
сложеніе—складаньне
сложный—складаны
служанка—слуга, батрачка
случается—трапляецца, бывае
случай — прыпадак, злучай, здарэньне, прыгода
слух—слух; чўтка, пагалоска
случайно—прыпадкова
слушатель—слуханьнік, слухач
слыхать—чуваць
слышно—чутна, чуваць
слыть—слынуць
слюна—сьлюня, сьліна

слякоть—хлюпа
смежить глаза—зьвесьці вачмі, заплюснуць
смежный—сумежны
смородина—смуродзіна, парэчкі
смотрины—сугляды, выгляды
смотритель—дазорца
смрад—сморад, смурод
смотрѣть—глядзець
смыкать—стуляць
смысл—змысл, сэнс
смѣсь—мешаніна
смеркание—зьмярканьне
смертельный—сьмяротны
смертная казнь—кара смерцьцю
смертный—сьмяротны, сьмяротнік
смѣта—каштапіс, зьмета, -рыс,
смѣшаться—зьмяшацца
смѣшеніе—зьмяшаньне
смятеніе—замятня
снаряд—знарад
сначала—спачатку
снова—ўзноў, ізноў
собираться—зьбірацца
собирательный—зборны
соблазн—спакуса, змуста
соблазнять—звадзіць, змушчаць, спакушаць
событіе—здарэньне, надзея
совершеннолѣтній—поўных гадоў
совершиться—спраўдзіцца, збыцца
совмѣстно—сумесна
современный—сучасны
совсѣм—зусім
совѣсть—сумленьне

совѣт—рада
совѣтник—радца, раднік
совѣтовать—радзіць, раіць
согбенный—пахілы, согнуты
согласный—сугалосны, зычны
согласіе—згода
соглашатель—згоднік
соглашеніе—згаджэньне
сознаніе—прытомнасьць
сознательность—сьвядомасьць
содержаніе—зьмест; утрыманьне
сокращеніе—пакарочаньне
солдат—салдат, жаўнер
солидный—паважны
соображать—цяміць, меркаваць
соображеніе—памеркаваньне
сообразительность—цямлівасьць
сообразить—сьцяміць, абмеркаваць
сообразно—сугадна, сумяркоўна, саабразна
сообщеніе—камунікацыя; паведамляньне
сообщество—суполка
соотвѣтственно—адпаведна, суналежна
соперник—супраціўнік
сопротивленіе—адпор, супор, адбарона
сор—сьмяцьцё, шумецьце, сур
сорви-голова—галаварэз
сорить—шумецiць, цярушыць
сорное мѣсто—сьметнік
сорочка—кашуля, сарочка
сорт—сорт, гатунак
соска—соска, сусолка
состав—склад
состояніе—стан; маемасьць, дастаткі
состоятельный—заможны

сострадательный—жаласьнік
сосуд—судно, судзіна, начыньне
сосѣд—сусед
сотрудник—супрацоўнік
соучастіе—дапамога ў справе
сохраненіе—пераховы
сохранность—добрыя сховы
сохранять—перахоўваць
сочетаніе—злучэньне
сочетаться браком—пабрацца
сочувствіе—спачуцьцё, спрыяньне
сочувствовать—спачуваць, спрыяць
союз—злуч (грам.); хаўрус, зьвязак
спасать—ратаваць
спасеніе—ратунак; спасеньне (душы)
спасибо—дзякуй, спасібог
спасітель—збаўца
спасительный—збаўчы, ратунковы
сперва—сьпярша, перш
спички—серчыкі, серніκі
сплетница—пляткарка, зьводніца
сплетничать—пляткарыць, звадзіць
сплетня—плётка
спокойствіе—спакой
сполна—споўна
спор—спрэчка, сьпіраньне, дыспут
спорить—спрачацца, сьпірацца, дыспутаваць
способность—здольнасьць
способствовать—дапамагаць
справка—даведаньне, інформацыя
спрашивать—пытацца
спугнуть—спудзіць
спутник—падарожнік

смѣсь—ганараваньне
спѣшить—пасьпяшаць, сьпяшацца, хапацца, рупіцца
сравненіе—параўнаваньне
сравнивать—раўнаваць
сравнить—прыраўнаваць, параўнаць
средній род—ніякі род
средство—спосаб, рада
срок—вызначаны час, тэрмін
ссора—сварка
ссориться—сварыцца
ссучиваться—бабчыцца, моршчыцца
ставень—ваканьніца
стадо—статак
стакан—шклянка, стакан
стальной—сталёвы
станок ткацкій—кросны
старательность—стараннасьць
старик—дзед, стары
старина—даўніна
старшій—старэйшы
стачка—штрайк, забастоўка
стебель—сьцябло, каліва, цяціва
стекло—шкло
стекло оконное—шыба, балонка
стекольщик—шкляр, шкленьнік
стенать—стагнаць, айкаць, енчыць
степенно—паважна і скромна
степень—ступень
стирка—мыцьцё, праньне
стоимость—каштоўнасьць, вартасьць
сток—спад вады
столб—стоўп, слуп; шула
столкновеніе—спатычка

столкнуться—спатыкнуцца
столовая—страўня, сталовы пакой
столяр—сталяр
стонать—стагнаць
сторицею—стокраць
сторож—вартаўнік
сторонкою—бачком (абайці)
страданіе—цярпеньне, мука
стража—варта
страсть—страсьць, ярасьць
страшно—боязна, страшна, акропна
стремглав—торшма галавою
стремиться—імкнуцца, парывацца, ягліцца
стремленіе—парываньне, ягленьне, імкненьне
строеніе—будова
стропила—кроквы
Стручка — шабноўка
струиться—цячы, цурчэць
струп—струп, засохлая болька
стрѣльба—страляніна
ступени—прыступкі, сходы, ступені
стыд—стыд, сорам
стыдливый—сарамлівы
стѣсненіе—прыцісканьне
сугроб—гурба, сумёт
сударыня—васпаня, вашэці
суевѣріе—забабоны, прыхамаць
суетный—суетны, сумятлівы
сужденіе—суджэньне, развага
сумашествіе—адурэньне, вар'яцтва, шал
сумка—каліта, кашэль, торба
сумрак—змрок
сундук—скрыня, куфар
супруг—чалавек, малжонак

суп—зупа, жыдкая страва, група і інш.
супружество—малжонства, супружства
сургуч—ляк
существо—істота
существованіе—існаваньне
сходство—падабенства
счастье—шчасьце
счетоводство — бухгальтэрыя, лічэньне, рахунковасьць
счет—рахунак
счеты—шчоты, лічыдла
счисленіе—лічэньне
считать—лічыць
съѣдобный—ядомы
сызмальства—змалку
сытный—уедны, сытны
сѣдина—сівізна
сѣдой—сівы
сѣмена—насеньне
сѣнокос—касавіца
сѣнокосный луг—сенажаць
сѣрый—шэры
сюрприз—сюрпрыз, неспадзяванка
сюртук—сурдут

Т

табак—табака
таинственность—таёмнасьць
тайком—утайку
так—так, дык
также—таксама
танцовщица—танцорка, скакуньня
танцы—танцы, скокі
тарелка—талерка

тащить—цягнуць, валачы
творец—стварыцель, тварэц
творительный падеж—творны склон
творчество—творчасьць
тебѣ—табе
тебя—цябе
текущій—цякучы
телѣга—калёсы
темнорыжій—руды
темнота—цемень, цямнота
теперь—цяпер
теплота—цяпло, цеплата
тереть—церці
терпкость—даўкасьць
терпѣливо—цярпліва
терпѣніе—цярплівасьць
тетерев—цецярлюк
тетрадь—сшыток
теченіе—цеча, плынь
типографія—друкарня
типограф—друкар
тиски—клешчы, піскаўка
тиф—тыфус
тихохонько—ціхусенька
тише—цішэй
тишь—ціша
тлѣн—тло, тлен
тлѣніе—гніцьцё, трухленьне
тлѣть—гніць, трухлець, парахнець
товарищ—таварыш
товарищество—таварыства
тогда—тады
то-есть—гэта-ёсьць, г.-ё.
тоже—таксама, тож

токарь—токар
толпа людзей—чарада
толковать—тлумачыць, талкаваць
толкотня—штурханіна
толкучка—рынак
толстый—грубы, таўсты
только—толькі
тонуть—тапіцца, заліваццa
топать—тупаць
топливо—матар'ял для апалу
тополь—ясакар, таполя
топь—патапеча
торговать—таргаваць, гандляваць
торговая дорога—гасьцінец
торговля—гандаль
тоска—нуда, маркота, таскната
тот—той
тотчас—зараз
точь-в-точь—якраз, акурат, адыстар
точка—пункт
тошно—лядашна, млосна
тошнота—нуда (тошнит—нудзіць), млоснасьць
тощій—тошчы
траур—жалоба
требовать—вымагаць
тревога—трывога
трезвость—цьвярозасьць
трещетка—клякотка
трещина—шчэрба
тронуть—крануць; даткнуцца
тропинка—сьцежачка
трубка—люлька, піпка, трубка
тротуар—тратуар, масткі, ходнік

трубочист—камінар
труд—праца
трудовой—працоўны
трудолюбіе—працавітасьць
трудоспособность—здольнасьць да працы
труженик—рабачай, працаўнік
труха—патруха
тряпка—рызінка, ашмётка, анучка
трясина—дрыгва
тряская—дрогкая (дарога)
трясунка (трава)—здрыжнік, сьлёзкі
туловище—тулава
туда—туды, тудою, тудэма
тунеядец—дармаед
туфля—пантофля
туча—хмара, туча
тушить—гасіць, тушыць
тщедушный—шчуплы
тыква—гарбуз
тѣнь—сьцень (мой)
тюрьма—турма, вастрог
тюфяк—матрас, сяньнік
тягостно—цяготна
тягость—цягата
тяжелый—цяжкі
тяжесть—цяжар, вага
тяжкій—важкі, цяжкі

У

убить—забіць
убирать—прыбіраць
убійца—забіўца, душагуб, забойца
уборная—прыбіральня
убранство—прыбіраньне

убыток—шкода, страта
убыточно—стратна
убѣгать—уцякаць
убѣдительно—пераканаўча
убѣдить—пераканаць, пераверыць
уваженіе—паважаньне, шанаваньне, пашана
уважительный—уважлівы
увалень—вавула
увернуться—вывернуцца
увлекать—захопліваць, вабіць
увлеченіе—захапленьне
увольненіе—звальненьне
увѣдомленіе—паведамленьне
увѣрять—пеўніць, запеўніваць
увѣчье—калецтва, бязвечча
угловой—рагавы, кутны
угнетатель—уціскальнік
угнетать—уціскаць
угнетеніе—уціск
угнетенный—уціснуты
уговор—умова, змова
угождать—дагаджаць, ладзіць
уголь—вугаль
угощеніе—чэсьць, частаваньне
угроза—пагроза
удалить—выдаліць
удареніе—націск
удивительно—дзіўна, уподзіў
удивленіе—зьдзіўленьне
удила—цуглі, грузьдзілы
удобрять—гнаіць
удобно—выгодна
удобство—выгода

удовлетворенie — задаваленьне, паквітаваньне
удовлетворительный—задавальняючы
удовольствie—уцеха, прыемнасьць
удостовѣренie—пасьведчаньне
удостовѣрять—пасьвядчаць
удушье—удушша, дыхавіца
уединенie—самота
уединенно—на самоце
уединять—адасабняць
ужас—акропнасьць, жах
уже—ужо
ужин—вячэра
узел—вузёл
узнаваць—пазнаваць, даведывацца
узор—вузор, рысунак, дэсань
указ—паказ, вуказ
указатель—паказальнік
уклон—ухіл, пакат, адхон
уклоняться—ухіляцца, адхіляцца
уколоть—скалоць
укоризненно—дакорна
украшать—прыбіраць, аздабляць
укромно—запішна
украшенie—прыхарашэньне
укрывать—захоўваць
укрѣплять—замацоўваць, узмацняць
уксус—воцат
улаживать—уладжываць, латвіць
улей—вулей
улітка—сьлімак, смоўж
уличать—выказываць на ўчынку
улучшенie—паляпшэньне
улыбаться—усьміхацца

уменьшаемое—зьменшальнае
уменьшенie—зьмяншэньне
улыбка—усьмішка
умершій—нябожчык, памёршы
умиленie—расчуленьне
умничать—мудраваць
умноженie—множаньне
умный—разумны
умолять—упрашаць на праміпы бог
умственный—змысловы, разумовы
умывальник—мыйніца, рукамыйнік
умывать—вымываць
умышленно—наўмысьля, сумысьля
унавоживать—гнаіць
униженie—паніжэньне
унимать—сунімаць
уничтоженie — зьнішчэньне, зьнішчажэньне
уносить—несьці, вынасіць
унывать—засмучацца
упадок—занапад, упадак
упаковка—пакаваньне
упаковывать—пакаваць
упасть—зваліцца, заваліцца
упираться—упінацца
уплата—выплата
уповать—верыць і спадзявацца
уполномоченный—паўнамочнік, упаўнаважаны
уполномочивать—упаўнаважываць
упоминать—спамінаць
упорный—упорчывы
употребительный—ужывальны
употребленie—ужытак, ужываньне

управа—урад, управа
управлять—кіраваць
управляющій—кіраўнічы
упражненіе—практыка
упражняться—практыкавацца
упрек—папіка, дакор
упругость—упругасьць
упрямство—упорчывасьць
упущеніе—упушчэнства, шкода праз нядбаласьць
уравнивать—падраўніваць
ураган—гураган, бура
уровень—ровень, роўня
урод—пачвара
урожай—ураджай
урожденный—раджоны, нараджоны
уроженец—нараджэнец, прыраджэнец
урок—лекцыя
усадьба—гаспода, фальварак
усердіе—стараннасьць і шчырасьць
усиліе—высілак, наляганьне
ускользать—высьлізгіваць
ускорять—прысьпяшаць
услаждать—асалоджываць, пацяшаць
условіе—варунак, умова
услуга—паслуга
услужливый—паслужны
усмиреніе—вусьмірэньне, зьмірэньне
усовершенствованіе—удасканаленьне
уснуть—заснуць
успокоиться—супакоіцца
успѣх—сьпех, спор, пасьпех, памыснасьць
успѣшный—памысны, пасьпяховы, спорны
устав—статут

усталость—зморанасьць
устарѣть—застарэць, удаўніцца
устный—вусны
устраивать—рабіць, ладзіць, насnуджываць
уступчивость—вуступнасьць
утварь—спрат
утверждать—зацьвярджаць
утиральник—рушнік
утка—качка, вутка
утомительный—цяжкі, трудны
утопать—тапіцца
утопленник—тапельнік
утро—раньне, раніца
утром—раніцаю, раньнем
утруждать—трудзіць, турбаваць
утѣшеніе—пацеха
утюг—прас, зялезка
ухаживать—заляцацца
ухват—вілкі
уходить—адхадзіць, выхадзіць
уцѣлѣть—ацалець, уратавацца
участіе—доля, вучасьце, удзел
участок—цыркул, кавалак, вучастак
учебник—падручнік
ученик—вучань
ученіе—навучаньне, навука
учет—падлічка
училище—школа, вучылішча
учрежденіе—установа
ушат—цэбар
ущерб—вышчэрбак, страта, шкода
уѣзд—павет
уѣзжать—выязджаць, ад'язджаць

Ф

февраль—люты
фитиль—кнот
флигель—афіцына
фляга—пляшка
фонарь—ліхтар, ліхтарня
фрукт—садовіна, фрукт
фургон—фура
футляр—похва
фыркать—порскаць

Х

харя—мурло
хватать—хапаць
хвать!—цап! лап!
хижина—халупа
хищность—драпежнасьць
хлебать—сёрбаць
хлопушка—хлопаўка
хлѣбопашество—хлебаробства, ральніцтва
ходенем—ходырам
хожденіе—хадня
хозяин—гаспадар, хадзяін
хозяйка—гаспадыня, хадзяйка
хозяйство—гаспадарка
холм—узгорак
холод—холад, сьцюжа
холостой—нежанаты, дзяцюк
холст—палатно
хоровод—карагод
хорошенько—добранька
хорошо—добра
хорошо что—балазе

хоругви—пратэсы, харугвы
хорь—тхор шашок
хотите—хочаце
хотят—хочуць
хохол—чупрына
хохот—рогат
хребет—хрыбет
хромать—храмаць, кульгаць
хрусталь—крышталь
хрупкость—кволасьць
хрюкать—рохкаць
художник—артыста, мастак
худшій—горшы, пушчэйшы
хуже—горш, гарэй
хулить—ганіць, гудзіць
хутор—калёнія, фольварк, хутар

Ц

цапля—чапля
царапать—драпаць, скрабаць
царапина—скрабіна
царить—панаваць
цвести—красаваць, цьвіцець, квітнуць
цвѣт—колер
цвѣтник—кветня
цвѣтной—каляровы
цвѣток—кветачка, красачка
цвѣты—кветкі, краскі
центр—цэнтр, асяродак
церемониться—парамоніцца
церковь—цэрква, касьцёл
цифра—лічба, цыфра
цыпленок—курчанё, пісклёнак
цѣликом—суздром, цалком

цѣломудріе—нявіннасьць
цѣль—цэль, мэта
цѣнность—вартасьць
цѣпенѣть—дубець
цѣпочка—ланцужок
цѣпь—ланцуг

Ч

чай—гарбата, чай
чайка—чайка, чаіца
чайнік—імбрычак, чайнік
час—гадзіна
часовня—капліца
часовой—гадзінны
часовщик—гадзіншчык
частное—дзель (арытм.), прыватнае
частный—прыватны
часы—гадзіньнік
чахнуть—сохнуць, чаўрыць
чахотка—сухоты
чаща (лѣса)—гушчар
чей—чый
человѣколюбивый—чалавекалюбны
челюсть—чэлюсьць, санкі
чепрак—гунька
чепуха—брэдні, лухта
чердак—гара, вышкі
черезчур—занадта, цераз меру
черемуха—чаромха, калакалуша
черепица—чарапкі для стрэх
чернила—чарніла, атрамэнт
чернильница—каламарніца, чарнільніца
чернобыльник—чарнобель

цѣлиться—складацца (стрэльбаю)
чернорабочій—просты работнік
чернь—чэрня, паспольства
чертежник—чырчэньнік плянаў
чертовка—чарціха
чертовщина—чартаўня
чертополох—растроп, дзед (раст.)
честь—гонар
четверг—чацьвер
четверть—чвердь
четыре—чатыры
четки—пацеркі
чешуя—луска
чиновник—ураднік, урадовец
чын—ранга
чириканье—цілíканьне, ціўканьне
число—лік
чистотѣл—чортава срэбра
чиханьне—чох
чихать—чхаць
член—член, сустаў, сябра
чтеніе—чытаньне
чтобы—каб
чувствительность—чуласьць
чувство—пачуцьцё
чувствованіе—пачуваньне
чудак—дзівак
чудесно—цудоўна, надта дзіўна
чудовище—пудзіла
чуждаться—чурацца
чулок—панчоха
чуточку—крышку
чѣм—чым

Ш

шаг—крок, шаг, сіг
шагать—шагаць, сігаць
шагом—ступою
шалить—сваволіць, галузаваць
шалость—сваволя
шалун—свавольнік, галуза
шампиньон—пячурыца (грыб)
шаркать—шургаць, скрабаць
шарманка—катарынка, шарманка
шарообразность—кулявіднасьць, клубкавідасьць
шарф—шалік
шататься—ківацца, хістацца,
швея—швачка
швырять—швыргаць
шевелиться—шаваліцца
шелест—шолах
шелестеть—шасьцець, шалохацца
шелк—шоўк, адваб
шелк узорчатый—адамашка
шелуха—шалупіньне
шероховатость—шурпатасьць
шерсть—шэрсьць, воўна
шестерка—шасьцярык; шостка
шестеро—шасьцёра
ширина—шырыня
шириною—ушыркі
шип—калючка, шып
шиповник—шыпшына
шкап—шафа
школьник—школяр
шкура—скура

шлея—падуза
шляпа—капялюш, брыль
шляться—швэндацца, брындаць, шлындаць
шоссе—шоса
шпион—шпег
штатский—цывільны
штопать—цыраваць
штукатурка—тынкаваньне
шуба—кажух, хутра
шум—шум, галас
шурин—швагер
шуршать—шуршэць, шамаць
шутка—жарт
шушукать—шушкаць

Щ

щедрость—шчодрасьць
щекотать—ласкатаць, казытаць
щелкать—лускаць (семя); пстрыкаць
щелчок—пстрычка
щемит (сердце)—зьнібее
щенок—шчанё, шчанёнак
щенки—шчаняты, шчанюкі
щепать—шчапаць, скіпаць
щепка—трэска
щепотка—дробачка
щука—шчупак

Ѣ

ѣда—ежа, ядзеньне, еміна,
ѣдите—ясьцё
ѣдок—ядун
ѣдят—ядуць
ѣшь (пов. накл.)—еж
ѣшь (изъяв. накл.)—ясі

Э

эпидемія—пошасьць
это—гэта
эхо—рэха

Ю

юбка—спадніца
ювелир—ювэлір
юг—поўдзень
юмор—гумар
юность—маладосьць
ютиться—туліцца

Я

яблоко—яблык
явленіе—ява, зьявішча, праява
явственно—выразна
яд—атрута
язык—язык, мова
яичко—яечка, кока (дзяцінае)
яичница—яешня
январь—студзень
янтарь—бурштын
ярмарка—кірмаш
ятрышник (раст.)—зязюльца
ящерица—яшчарка
ящик—скрынка

Друк. Коеп. Т-ва „Друк", Вільня, Вострабрамская 5.

17/VIII 28